

Megújult a KELLO webáruháza!

webshop.kello.hu

- Tankönyvek széles választéka • Iskolai kellékek
- Készségfejlesztő eszközök • papír-írószer

Egyszerűbb, áttekinthetőbb felhasználói felület!
Többféle szállítási mód!

Iskolakezdés kreatívan!

Fa - barkácskészlet versenyautó sofőrrel/építőcsomag (1. osztálytól)

Egyszerűen csak lefesteni, a kerekeket rátenni és már indulhat is. A kompakt sportautó a tömör fakerekekkel és tengellyel könnyedén fut és jól fekszi az utat.

Hossz: kb. 10 cm

101909 per db..... 1.160,—

Vízpisztoly/építőcsomag (5. osztálytól)

Ezzel a munkadarabbal a diókok garantáltan jól szórakoznak. A vízpisztoly zseniálisan egyszerűen elkészíthető. A lelke egy 20 ml-es fecskendő, amely kb. 10 m távolra is el tud spriccelni. A robosztus építési formának köszönhetően a mi modellünk számos hagyományos vízpisztoly élettartamát túlszámalyja.

Hossz: kb. 170 mm

101960 per db..... 790,—

Kifestőfilc - Superstars Duo JOLLY

A dupla szupersztár. Ez a filctoll nem csak fénylő színeket nyújt, hanem két hegye is van. A vékony hegy optimális a kontúrokhoz, a vastag a nagyobb felületek kiszínezéséhez, kimosható.

Tollvastagság: Ø 9,5 mm

Tollhossz: 170 mm

Vonalszélesség: kb. 1 és 2 mm

Iskolakezdési akció - 2015. szeptember 30.-ig valamint 2016. június 1.-től

500760 12 db/cs. AKCIÓ 1.980,—

Ár 2015. október 1.-től

500760 12 db/cs. 2.640,—

3 cs.-tól 2.470,—

Szegeskép - készlet/építőcsomag (1. osztálytól)

Tartalom: 5 lap motívumokkal (hal, sün, pillangó, hajó, madárház)

101858 5 db/cs.....2.900,—

Szegeskép csillagmandala/építőcsomag (1. osztálytól)

101865 per db.....640,—

Cartesius - bűvár/építőcsomag (4. osztálytól)

Egy nagyon egyszerű viszont látványos modell egy lesarkított műanyag tömlőből és egy kis súlyból a víz felhajtóerejének bemutatásához. Ha beletesszük az üvegbűvart egy vízzel megtöltött PET-palackba (kb. 1,5 l), összenyomjuk egy kicsit a palackot, majd elengedjük, akkor mozog a cartesius-bűvár, mintha varázslat volna fel és le. Némi gyakorlattal a bűvart lebegtetjük is, mint egy tengeraltjárót. A csomag a PET-palackot nem tartalmazza!

Magasság: kb. 75 mm

101959 per db.....590,—

**Megjelent a
2015/16-os
főkatalógusunk!**

**RENDELHETŐ
ÉS ONLINE
LAPOZHATÓ!**

A főkatalógusunkban több, mint 600 oldalon kínálunk több, mint 10.000 válogatott terméket az oktatáshoz.

Keress minket a
Facebook-on

facebook.com/winkleriskolaszer

Webáruház: www.winkleriskolaszer.hu

E-mail: erteakesites@winkleriskolaszer.hu

Tel: 06 - 96 565 020 Fax: 06 - 96 565 022

winkler
Iskolaszer

Petőfi Irodalmi Múzeum

több mint múzeum,
minden, ami irodalom!

Tárlatvezetések

Múzeumpedagógiai foglalkozások

Rendhagyó irodalomórák

Tanárok Éjszakája

Továbbképzések, szakmai programok

Információ és jelentkezés:

Telefon: 317 3611/150-153 m.

email: muzeumped@pim.hu

Minden- Kor- pécs

Kreatív, játékos osztálykirándulás Pécsre

Az ajánlat tartalma:

- **Kombinált belépőjegy a Zsolnay Kulturális Negyed összes kiállítására és a Labor – Interaktív Varázstérbe**
 - Egyedi kerámiafestés a Kerámia Festődében
 - **Belépőjegy a pécsi világörökségi helyszínekre**
 - **Cellactivity játék:** activity a római kori Pécsről és a világörökségi helyszínről, középiskolásoknak
- vagy
- **Örökségműhely foglalkozás:** 2 órás kreatív időutazás a római korba, általános iskolásoknak
 - 1 éjszaka **szállás** Pécssett **félpanzióval** a Hotel Laterumban*** 3-4 ágyas szobákban

Ár: 9200 Ft/fő

A fenti ár csak diákcsoportokra vonatkozik, minimum 20 fő esetén érvényes.

Érvényes: 2015. december 15-ig.

Kérje további egyedi ajánlatunkat itt:
latogato@zsn.hu, tel: :72 500 350

Szállással kapcsolatban érdeklődjön itt:
laterum@laterum.hu tel: 72 252 113

www.zsolnaynegyed.hu
www.laterum.hu

modern iskola

2015/4. szám • IX. évfolyam, 4. szám

Nekifutás

milyen tanulási folyamaton mennek keresztül, hogy megoldják az eléjük

A tanévkezdés mindig stresszhelyzet, és a pedagógusok jól tudják, hogyan lehet ezzel megküzdni. Évről évre közről figyelem, milyen erőfeszítéseket tesznek,

tornyosuló feladatokat. Konferenciák, képzések, saját erőből elvégzett átalakítások, sok-sok megoldás kipróbálása, átbeszélése, egyeztetések – ezt jelenti számukra az augusztus. Feladatok idén is vannak bőven: felkészülni a tanfelügyeleti látogatásokra, a pedagógusminősítési eljárásokra, a továbbképzésekre, fejleszteni a digitális kompetenciákat, megtanulni együttműködni a kollégákkal, a szülőkkel és persze a gyerekekkel, megismerni az újabb módszereket,

eszközöket. Azt is évről évre figyelem, hogy a gyerekek felé mennyire tudatosan másként fordulnak a pedagógusok, lehetőleg optimistán, derűsen; motiválják őket, példát mutatnak, nem előírások szerint, hanem belsőből vezérelve. Ennek a tudatosságnak az eszköztárbővítéséhez kínáljuk cikkeinket, az erő megőrzéséhez, a tanévkezdethez pedig minden jót kívánok!

Fülöp Hajnalka
főszerkesztő

Mozaik

Összekötte. Fordítások a Modern Iskola honlapján 2

Vezetés

Az Oktatási Hivatal a tanfelügyeletről, a pedagógusminősítésről 10

Hogyan kezdődik a tanév? 14

A tanév rendje 2015/2016-ban 16

KórházSuli – Konferenciát szervez a Tanárblog.hu csapata 17

Hároméves kortól kötelező az óvodáztatás 18

Újraélhető a tanári kreativitás 20

IKT

Kiterjesztett valóság az új OFI földrajzi atlaszokban 24

Digitális írástudás – jobb életpálya 26

Előkészületben a Nemzeti Köznevelési Portál 28

Amikor a negyvenöt perc kevésnek bizonyul... 30

Osztályfőnök

Menekültek mindig is voltak és lesznek is 34

Munkaerőpiac

Tanulóállomások és mentorálás 36

Létrejötték a szakképzési centrumok – mi változott? 38

Utolsó oldal

Hogyan lehet relaxálni az iskolában? 40

GEOPRESS
magazinok és szaklapok

Kiadja: Geopress Zrt. • Felelős kiadó: Somosköi Gábor vezérigazgató • Főszerkesztő: Fülöp Hajnalka, fuloph@moderniskola.hu 06-30-866-05-23 • Olvasószerkesztő: Tarján Vera • Értékesítés: Székely Erika, szekelye@moderniskola.hu, (06-30) 568-6832 • Tördelés: Danziger Dániel • Szerkesztőség és hirdetésfelvétel címe: 1053 Budapest, Egyetem tér 5. IV/20. • Telefon: (1) 239-0909 Fax: (1) 318-5001 • E-mail: info@moderniskola.hu • Nyomdai előállítás: Kvadrát 97 Kft. • ISSN 17788-8638

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget! A szerkesztés lezdrult 2015. szeptember 11-én.

www.moderniskola.hu

Összekötve Fordítások a Modern Iskola honlapján

Fotó: www.edutopia.org

Az elmúlt időszakban honlapunkon sorra látogatási rekordot döntenek azok a cikkek, melyek a külföldi szakirodalomban megjelent anyagok magyarra fordított megfelelői. Magazinunkban minden modernizáció adta lehetőséget igyekszünk kiaknázni a magyar pedagógusok munkájának fejlesztése, életének jobbítása érdekében – írja

Szűcs-Nagy Dorina, lapunk gyakornoka, a cikkek fordítója, aki harmadéves hallgató a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem pszichológia szakán, és iskolapszichológusnak készül.

A fordító így mutatja be ezeket a cikkeket: „Az egyik fontos törekvésünk, hogy a világ minden tájáról – Ausztráliától Nagy-Britannián keresztül New Yorkig – már bevált oktatási ötleteket, tippeket, eredményeket mutassunk be a hazai olvasónak, magyar nyelven. Forrásunk leggyakrabban a nemzetközileg elismert Edutopia portál (www.edutopia.org) ahol pedagógus szól pedagógushoz, barátsággal, megértéssel. Legyen az a tanterem berendezése, az órai szóhasználat vagy a kollégákkal történő barátságos viszony fenntartásának kérdése, elég néhány bejegyzést, cikket átfutni, hogy észrevegyük, mennyire hasonló problémákkal küzdenek a külföldi kollégák, mennyire közös minden oktató célja. A Modern Iskola pedig ezen cikkek magyar nyelvű közlésével szeretné erősíteni a köteléket magyar és nem magyar pedagógusok között, és fórumot biztosítani a hazai kollégák párbeszédére. Legyünk bátrak, próbáljuk ki az ötleteket, és osszuk meg tapasztalatainkat együtt, egymásért!”

mobilis
interaktív kiállítási központ

Audi Hungaria

SZÉCHENYI
ISTVÁN
EGYETEM

Egészség
Kultúra
Innováció
A jövő Győrben épül.

2015/2016 TEMATIKUS ÉV ROBOTOK VILÁGA

**SZEPTEMBERI HÓNAP KIEMELT PROGRAMJA:
KUTATÓK ÉJSZAKÁJA**
2015. SZEPTEMBER 25., 18–24 ÓRÁIG.

mobilis
interaktív kiállítási központ

További információk: 9026 Győr, Vásárhelyi Pál u. 66., az Egyetemi Csarnok mögött.
A részletes programok megtalálhatók honlapunkon és Facebook-oldalunkon:
www.mobilis-gyor.hu | www.facebook.com/mobilis.gyor

**MOZGÁSBAN
A TUDOMÁNY!**

Új könyv pedagógusoknak IKT Műhely 2014

IKT Műhely 2014

Az IKT Műhely sorozat harmadik kötete a 2008-as és a 2010-es kiadvány folytatása. Az Educatio Nonprofit Kft. által közreadott kötetek célja a pedagógusok inspirálása az IKT-val támogatott pedagógiai módszerek alkalmazása terén. Jelen kötet középpontjában a pedagógiai projekt és annak módszertana áll. A projektpedagógia alapfogalmait és főbb jellemzőit

bemutató bevezető tanulmányt követően a kötetben különböző gyakorlati tapasztalatok és projekttervek találhatók. A projektek szerzői az IKT műhely 2014 pályázat nyertesei. Projektötleteik kidolgozásában az Educatio Digitális Pedagógiai Osztályának munkatársaiból álló mentorcsapat segítette őket. Projektterveiket a pedagógusok meg is valósították saját iskolájukban, a kipróbálásról pedig rövidfilmek készültek. A kötet lapjain elhelyezett QR-kódok segítségével további tartalmakhoz lehet jutni, amelyek meghaladták a kiadvány terjedelmét. Ezek a projektterveket kiegészítő tanári segédanyagok, értékelő- és projektirányítási eszközök, feladatlapok, alkalmazásokat bemutató segédanyagok és a megvalósításról szóló kisfilmek.

Az IKT Műhely 2014 kiadvány, a projekttervekhez kapcsolódó segédanyagok és a filmek elérhetők a www.sulinet.hu/iktmuhely_2014 címen.

Amennyiben érdeklődik a kiadványok papírváltozatai iránt, írjon az ellearning@educatio.hu címre!

IKT az oktatásban A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei

A MOBILTECHNOLÓGIÁVAL
TÁMOGATOTT TANULÁS ÉS
TANÍTÁS MÓDSZEREI

Az Educatio Nonprofit Kft. gondozásában 2015 augusztusában jelent meg egy hiánypótló kiadvány: Dr. Abonyi-Tóth Andor és Dr. Turcsányi-Szabó Márta: A mobiltechnológiával támogatott tanulás és tanítás módszerei (alkotószerkesztők: Tóth-Mózer Szilvia, Dr. Főző Attila László). A könyv megszületésének körülményeihez tartozik, hogy a mobiltelefonok, majd az okostelefonok megjelenése és egyre szélesebb körben történő térnyerése az iskola és az oktatás számára kihívásokat hozott. Számos házirendben olvasható már valamilyen megkorlátozás, szabályok arra vonatkozóan, hogy a telefonokat hogyan lehet, illetve hogyan nem lehet használni a tanórán és azon kívül.

A könyv alkotói gyakorlati tapasztalatukból tudják: az okostelefonoknak köszönhetően a tanulók akkor és ott tudnak tanulni, amikor az számukra szükséges – akár a tanórán is. Ebből a praktikus, osztályteremben zajlott akciókutatáson alapuló kiadványból megtudható, hogy miként lehet sikeresen és eredményesen integrálni a mobiltechnológiák használatát a mindennapos pedagógiai gyakorlatba.

A könyv és a hozzá kapcsolódó filmek elérhetők online a www.hirmagazin.sulinet.hu/hu/s/m-learning címen.

Amennyiben érdeklődik a kiadványok papírváltozatai iránt, írjon az ellearning@educatio.hu címre!

Ne csak láss. SzkéNézz!

Bányavakság

A Budapesti Műszaki Egyetem központi épületében működő Szkéné Színház az egyik legjelentősebb, befogadó jelleggel működő független művészeti bázis. A színház 150 néző befogadásra alkalmas, mobilis nézőtérrel, modern műszaki felszereltséggel, Dunára néző, panorámás fogadó- és kiállítóhellyel rendelkezik.

Fontos számukra, hogy minél több diák színházi élményhez jusson. Általános iskolásoknak ajánlják A nagyidai cigányok

és A helység kalapácsa című előadásokat. Arany János és Petőfi Sándor klasszikus eposzparódiáit Gál Tamás, a nagyszerű felvidéki színész dolgozta fel és adja elő. A középiskolások már több előadás közül választhatnak. A Caligula helytartója című előadásukat nemcsak magyartanároknak, de történelemórán való feldolgozáshoz is ajánlják. A fiatal, nagyon népszerű, többszörösen díjazott erdélyi író, Székely Csaba drámatrilógiáját Csizmadia Tibor rendező kivételes módon ugyanazokkal a színészekkel dolgozta fel. A 2. rész, a Bányavakság, valamint a 3. rész, a Bányavíz egyaránt a Szkénében látható. Az előbbihez, valamint a Caligulához oktatási segédanyag is kapcsolódik, amik elérhetők a honlapjukról. 2013-ban három jelölést kapott A nagy füzet című előadásuk a színkritikusoktól. Cromwell idejébe kalauzol Helen Edmundson Irtás című műve, amely 2014-ben elnyerte a legjobb független előadás díját. A fiatalok nagy kedvence Mucsi Zoltán és Scherer Péter, ők több előadásban is láthatók, például a rekeszizmokat megmozgató A fajok eredetében. Az alkotók korát meghazudtoló profizmussal dolgozta fel a nagyon fiatal k2 Színház Bulgakov Színházi regényét Züfec címmel.

További információ:

www.szkene.hu / www.facebook.com/szkene

Angoltanárok konferenciája

2015. október 9–11-én rendezik meg Budapesten az Angoltanárok Nemzetközi Egyesületének (IATEFL-H) 25. nemzetközi szakmai konferenciáját. A konferencia címe: 'Looking forward, looking back' – azaz „Tekintsük előre és tekintsünk vissza”. A konferencia ideje alatt találkoznak a hazai tanárképző intézmények vezetői, oktatói is, hogy egy nyílt szimpóziumon tekintsék át az angolnyelvtanár-

képzés eredményeit, és feltárják a tanárképzés megújulásának lehetőségeit. További újdonság, hogy idén a konferencia pénteki, nyitó napján a nyelvtanár szakos hallgatókat várják a Junior konferencián. Az egyesület ezen az eseményen fogja bemutatni az első olyan mobil applikációját, amit egy pályázat segítségével fejlesztenek angol nyelvtanárokkal. Az app neve EcoReporters, célja, hogy a középhaladó fiatal nyelvtanulók egyszerre gyakorolják az érvelési technikákat, és tudjanak meg minél többet a környezettudatosságról.

A konferencia hivatalos honlapja: www.iatefl.hu

Az egyesület Facebook oldala: www.facebook.com/iateflhungary

KultÓra. Becsöngettek a Magyar Nemzeti Galériában!

Történelem-, irodalom- és angolóra kicsit másképp. Múzeumpedagógiai foglalkozásokon rácsodálkozunk a gótikus szárnyas oltárookra, törökökkel csatázunk a történelmi festményeken, és a 20. század nagy történelmi viharait is átéljük a modern művészet alkotásain keresztül. A Remekművek a Szépművészeti Múzeumból című kiállítás segítségével mindezt új nézőpontból tehetjük meg, keresve a kapcsolatot a magyar és a nemzetközi művészet alkotói és alkotásai között.

A foglalkozásokhoz kreatív műhely is igényelhető.

További információ: www.mng.hu/oktatas

Új Nemzedék Újratöltve

Fotó: www.ujnemzedek.hu

Két és fél év alatt több tízezer magyar fiatalnak nyújtott személyre szabott szolgáltatást az Új Nemzedék Plusz program, mely a Szegedi Ifjúsági Napokon tartotta projektzáró rendezvényét augusztus 27-én.

Nem léteznek megválaszolhatatlan kérdések, és egyetlen fiatal sem maradhat egyedül a gondolataival – így foglalkozhat össze az Új Nemzedék Plusz program projektzáró

sajtótájékoztatójának üzenete. Schanda Tamás, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkára nyitóbeszédében a feladat fontosságáról és nehézségeiről beszélt. „Az országot lefedő Kontaktpont-hálózatnak, a felkereső programoknak, az online jelenlétnek megvan a haszna: az utóbbi évben 25,7 százalékkal javult a magyar fiatalok foglalkoztatási rátája – ez az unióban vezető számnak számít.”

Süveges Antal Pál, az Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. ügyvezetője kifejtette: a bázisiskolai program volt a központja a közoktatási fejlesztésen alapuló projektnek. „Az általunk indított, 25 év alatti munkanélküliek foglalkoztathatóságát segítő ifjúsági garancia program már 44 ezer fiatalhoz jutott el, 9600-an pedig már részt is vesznek benne.” Az ügyvezető elmondta, hogy a projekt nem ér véget, Új Nemzedék Újratöltve néven folytatódik, és segíti tovább a felnövekvő generáció boldogulását.

A Kontaktpontok, a Bázisiskolák és az Új Nemzedék Hálózat programjai, információi pedagógusok számára is jó szolgálatot tehetnek, mindezek itt érhetők el: www.ujnemzedek.hu, www.facebook.com/ujnemzedek

A XXI. századi iskola eszközei a STIEFEL®-től

Hagyományos interaktív táblák

Már nettó 170.000 Ft-tól!

Pasco digitális mérőeszközök elemző szoftver

datalogger

Projektor- és kijelzőmegosztó eszköz

Akár 60 diák
kapcsolódhat
egyszerre
bármilyen
mobil-
eszközzel!

Interaktív LCD-táblák

Akár 60.000 óra élettartam!

Legamaster

Horizon megújuló energia kísérleti eszközök

hydrocar

szélérőmű

Stiefel Eurocart Kft. | Tel.: (06-1) 415 2010
www.taneszkoz.stiefel.hu | www.interaktiveszkozok.hu

Az iskola rendőre – folytatódik a program

Fotó: www.police.hu

A 2015/2016-os tanévben is folytatódik a 2008 óta működő Az iskola rendőre elnevezésű program. Ennek kampányát augusztus 28-án kezdték meg az Országos Rendőrfőkapitányság (ORFK), az Országos Balesetmegelőzési Bizottság (OBB), valamint a budapesti Deák Diák Általános Iskola közös „tanévkezdési piknikjén”.

A rendezvényen bejelentették, hogy az eddigiekhez hason-

lón szeptemberben – a napi oktatás kezdetének és befejezésének időszakában – kiemelt rendőri jelenlétet biztosít a rendőrség és a polgárőrség egyes általános iskolák környékén.

Folytatja a rendőrség az iskolákban a SuliMoped programot is, mintegy 1000 nyolcadikos számára, valamint felmenő rendszerű közlekedésbiztonsági vetélkedőket is szerveznek ebben a tanévben is az ország valamennyi megyéjében és a fővárosban is. A több mint 20 éve működő D.A.D.A. program (Dohányzás – Alkohol – Drog – AIDS ártalmainak elkerülésében segítő program) foglalkozásain a most induló tanévben 341 iskola közel 30 ezer általános iskolás diákja vesz részt, őket 164 oktató tanítja majd a biztonságos életvitelre.

A középiskolai tematikus program, az ELLEN-SZER a biztonságos internetezésre és az új típusú pszichoaktív anyagok veszélyeire segít felhívni a figyelmet. Mindehhez a korszerű, kompetenciaalapú pedagógiai módszereket használják fel. Folytatja működését a 2013 szeptemberében indult iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózat is.

További információ: www.police.hu

Környezettudatosság napja ÉS CSALÁDI NYÍLT NAP

IDŐPONT: 2015. október 3. (szombat) 10 órától 18 óráig

HELYSZÍN: Fővárosi Hulladékhasznosító Mű (15. kerület, Károlyi Sándor u. 119.)

PROGRAMOK:

- Huzella Péter koncert
- Alma Együttes
- Animal Cannibals
- Játékos gyermekfoglalkozások
- Kézműves foglalkozás
- Guinness-rekord kísérlet
- Ugrálóvár, arcfestés, járműbemutató
- Rengeteg meglepetés ajándék

FŐKERT

**A BELÉPÉS
DÍJTALAN!**

Üzem- és
múzeumlátogatás
előzetes
regisztrációhoz
kötött

FKF

BUDAPESTI
KÖZLEKEDÉSI
KÖZPONT

BUDAPEST

Coca-Cola
Hellenic Bottling Company

Kutatók Éjszakája

Fotó: www.kutatokejszakaja.hu

2015. szeptember 25-én újra lesz Kutatók Éjszakája, országszerte ingyenes, a gyerekeknek is élményt nyújtó tudományos, interaktív, érdekes programokkal! Az esemény célja, hogy megváltoztassa a kutatókról kialakult általános képet, és vonzóvá tegye a kuta-

tói életpályát. Az ilyenkor különleges programokkal készülő és éjszaka is látogatható oktatási intézményekben és kutatóintézetekben szinte minden tudományág kutatóival megismerkedhetnek az érdeklődők. Megnyílnak sok helyen a máskor nem látogatható, különleges helyszínek is.

Az elmúlt évben rekordszámú, közel 2300 program között válogathattak a Kutatók Éjszakája látogatói. Az előző évhez hasonlóan 2014-ben is körülbelül hetvenezren voltak kíváncsiak a programokra, előzetesen pedig több mint 30 000 fő regisztrált. A legnépszerűbb tudományterületek tavaly a biológia, fizika, kémia, informatika és robotika voltak.

Bár idén a Tempus Közalapítvány nem vesz részt az esemény koordinálásában, számos felsőoktatási intézmény és kutatóintézet nyitja ki kapuját, hogy közelebb hozza az érdeklődőkhöz az egyes tudományterületek érdekességeit, aktualitásait. A programok ingyenesek, de egy részük regisztrációhoz kötött.

Forrás: kutatokejszakaja.hu

Aranyérem a WorldSkillsen!

A WorldSkills fiatal szakemberek világversenyén augusztus 11. és 16. között 63 ország több mint 1200 versenyzője mérte össze tudását 50 versenyszámban. Magyarországot 13 szakmában 14 fiatal szakember képviselte.

A braziliai Sao Paulóban megrendezett szakmák olimpiáján aranyérmet szerzett László Attila bútorasztalos, ezüstérmes lett Csongrádi Dávid az informatikai hálózati rendszergazda kategóriában. A versenyen kiválósági érmet vett át a Zilahi Krisztián és Balázs Dávid

alkotta mechatronikai csapat, Kunfalvi Melinda virágkötő és Mózer Gergely épületasztalos az 500 pont feletti teljesítményéért.

„Az egész versenyt a szakma iránti tisztelet és alázat kísérte, szinte ember feletti teljesítményt nyújtottak a versenyzők, így a magyar csapat résztvevői is” – mondta Fekete Balázs, a Sao Paulóban versenyző magyar csapat vezetője.

2018-ban Magyarország rendezheti majd a fiatal szakemberek európai bajnokságát, a EuroSkills versenyt. Erről 2014 májusában született döntés a WorldSkills Europe nemzetközi szervezet közgyűlésén.

Forrás: MTI, további információk: Skills Hungary Program – www.skillshungary.hu

Osztálykirándulás Mosonmagyaróváron

Interaktív kiállítás

Sétahajózás

Kalandpark

Pániklabor • szabaduló játék

5D vetítés

Városi kalandtúra

Múzeumi foglalkozás

Tesla küldetés • nyomozás csapatjáték

Planetárium

Kísérleti bemutató

Kisvonatos városnézés

Egy vagy több napos kirándulás minden korosztály számára, a Szigetköz fővárosában. Kirándulását megszervezzük a programoktól az étkezésen keresztül a szállásig. Keressen minket!

FUTURA
ÁTÉLNI • KUTATNI • JÁTSZANI

ÉLMÉNYKÖZPONT

WWW.FUTURAMOSON.HU

Múzeumpedagógiai vezetés a Csontváry-kiállításon

Játékos ismerkedés a „napút-festővel” kicsiknek és nagyoknak

A Várgondnokság Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében megvalósult A magányos cédrus – Csontváry géniusza című, méltán népszerű életmű-kiállítás múzeumpedagógiai programmal bővült, hogy kreatív, játékos úton segítse a gyermekeket Csontváry festményeinek mélyebb megértésében.

A múzeumpedagógiai vezetés az óvodás, általános iskolás és középiskolás diákok különböző korosztályainak igényeihez igazodva ismerteti meg Csontváry Kosztka Tivadarnak,

a „napút festőjének” átfogó életművét. A gyerekek egymásfél órás foglalkozások keretében nyerhetnek bepillantást Csontváry művészetébe: a felfedező játékokon szakértő irányítás mellett kutathatják a képek titkait, kipróbálhatják saját kreativitásukat, a zegzugos kiállítótérben pedig önállóan kalandozhatnak Csontváry festészetének rejtélyes világában.

Az életmű-kiállítás múzeumpedagógiai programjaival lehetővé teszi, hogy a felnőttek saját tempójukban ismerkedhessenek az elmúlt évek egyik legteljesebb Csontváry-tárlatával, míg a gyermekek ezzel egy időben a nekik szóló foglalkozásokon vehetnek részt, melyek interaktívan segítenek számukra mind a látottakat, mind pedig a hallottakat tartós, maradandó élménnyé kovácsolni. A múzeumpedagógiai vezetés iránt érdeklődők bejelentkezhetnek a muzeumpedagogia@varkertbazar.hu e-mail címen, vagy ugyanitt további információkhoz juthatnak a programmal kapcsolatban.

Az év végéig megtekinthető tárlaton egyaránt várnak kicsiket és nagyokat, családokat és csoportokat az egykori Honvéd Főparancsnokság épületében (I., Disz tér 17.) megidézett festőgénusz, Csontváry Kosztka Tivadar misztikus világának bebarangolására. A kiállítás mindennap 10–18 óra között látogatható.

Népzene, néptánc a Fonóban

Foto: www.fono.hu

Idén 20. születésnapját ünnepli a Fonó Budai Zeneház.

A Sztregova utcai épület a kezdetektől a népzene és a néptánc, valamint a gyökereinkből táplálkozó muzsika – ma divatosan világzene – otthona volt; ez az a hely, ahol városi környezetben a mai napig át lehet élni, megélni és megtanulni azt a kultúrát, amely a miénk.

A Fonó patinás Szerdai táncházába 18.30-as kezdéssel akár csoportban, előre bejelentkezve, akár egyénileg lehet csatlakozni. Egy-egy táncanyag végén adatközlőket hívnak az adott

tájegységről, akiktől közvetlenül lehet ellesni a táncokat, és megtapasztalni közös kultúránkat, együvé tartozásunkat. Egyéb táncházakba, így a Berka moldvai-vonós táncházba is várják a fiatalokat, gimnazistákat, egyetemistákat.

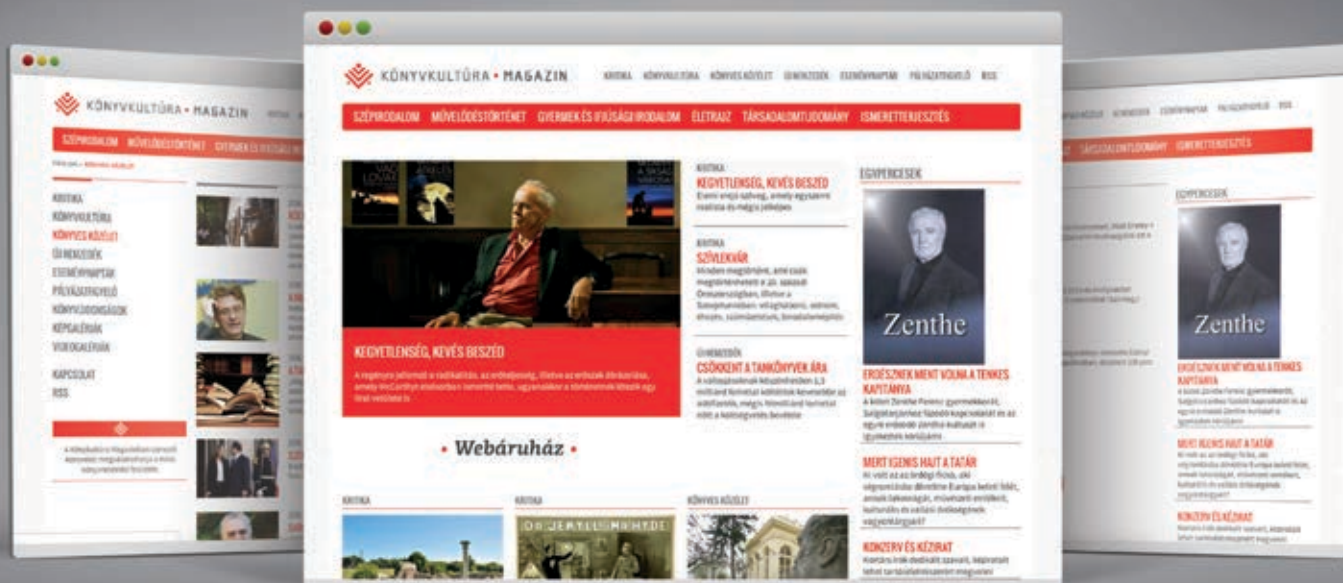
A Fonó gyerekelőadásai a néphagyomány, népzene és néptánc kőre épülnek fel óvodások, kisiskolások számára. Különleges minőséget képviselnek a piacon; olyan produkciók lépnek itt fel, mint a Kultúrpart Kiss Ferenc muzsikussal és Novák Péterrel, vagy a BaHorKa együttes a Bazseva zenekarral, a Fonó zenekarral vagy a Hungarian Folkembassyvel. Rendszeres vendégeik a Fölszállott a páva televíziós tehetségkutató nyertesei.

A Fonóban tartja próbáit az Újbudai Babszem Táncegyüttes, amely óvodás kortól foglalkozik a kicsikkel és nagyobbakkal egyaránt. A Gubik József és Gubikné Rikassy Barbara által vezetett együttes foglalkozásaiba tanfolyamjelleggel be lehet kapcsolódni különböző szinteken.

Fiataloknak és felnőtteknek ajánlják még koncertjeiket, ahol a folk, a világzene és a dzsessz hazai legjavából és nemzetközi különlegességeiből válogatnak.

www.fono.hu

NAPRAKÉSZ • INFORMATÍV • ÉRDEKES

Könyvkultúra Magazin,
a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. online napilapja

Minden, amit a könyvekről és a könyvekből tudni érdemes!

Olvasson minket minden nap!

konyvkultura.kello.hu

Várjuk észrevételeit, javaslatait, témaajánlatait
a magazin@kello.hu címre!

facebook.com/konyvkultura

Folytatódnak a pedagógusminősítések, indul a pedagógiai-szakmai ellenőrzés

Az Oktatási Hivatal által gondozott TÁMOP-3.1.15 kiemelt uniós projekt egyik feladata a pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) és a pedagógusminősítési rendszer bevezetésének szakmai támogatása. A projekt szakmai vezetője, **Marosi Katalin** 2015. augusztus 24-én, az Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Központja által szervezett szakmai tanévnyitó értekezleten tájékoztatta a résztvevőket a pedagógusminősítések eddigi eredményeiről és a 2015. évben esedékes eljárásokról.

Összesen 15 200 pedagógus jelentkezett a 2015. évi minősítési eljárásra, akiknek a nagy része számára az Oktatási Hivatal a jogszabály szerint már megszervezte vagy az év hátralévő részében szervezi meg a minősítést. A pedagógusok egy részénél a pedagógus munkakörben történt foglalkoztatás megszűnése, tartós távollét vagy a portfólió feltöltésének elmaradása eredményezett sikertelen minősítést vagy a minősítés elmaradását.

A 2015. év tavaszi időszakában, 2015. április 9. és június 30. között, 3320 pedagógus minősítése történt meg: 1017 óvodapedagógus, 1756 általános iskolai tanító/tanár, 429

középiskolai tanár és 118 egyéb munkakörben dolgozó pedagógus vett részt az eljárásban. Döntő többségük, 98,5%-uk, sikeresen zárta a folyamatot. A minősítésekbe 3472 szakértő kapcsolódott be. A tervek szerint az őszi időszakban, 2015. szeptember 22. és december 18. között, várhatóan több mint kétszer annyi pedagógus minősítésére kerül sor, mint a tavaszi időszakban – mondta el a szakmai vezető.

Marosi Katalin hangsúlyozta: ősszel megkezdődnek a pedagógiai-szakmai ellenőrzések. Az idei évben az ideiglenes Pedagógus II. fokozatban lévő pedagógusok közül több mint 10 000 fő pedagógiai-szakmai ellenőrzését tervezi az Oktatási Hivatal. Azon intézményvezetők ellenőrzése is megtörténik, akik a vezetői megbízásuk időtartama alapján erre kötelezettek, ez jelenleg 880 intézményvezetőt érint. A 2015. október 15. és december 18. közötti időszakra tervezett pedagógiai-szakmai ellenőrzések előkészítése megtörtént, az érintett intézményeket és pedagógusokat levélben értesítette az Oktatási Hivatal. A pedagógiai-szak-

mai ellenőrzésekkel (tanfelügyeleti ellenőrzésekkel) és az azt megelőző intézményi önértékelési feladatokkal kapcsolatban az érintettek folyamatos tájékoztatást kapnak.

Összetett szervezés

A 2015. évi őszi időszakra tervezett pedagógus minősítővizsgák és pedagógusminősítési eljárások lebonyolíthatóságát a 326/2013. (VIII.30.) kormányrendelet hamarosan várható módosítása segíti majd. A jogalkotók szem előtt tartják a minősítési eljárás résztvevőinek visszajelzéseit, a jogi szabályozás igyekszik megoldani az eljárások lebonyolításakor felszínre kerülő bizonytalanságok, esetleges ellentmondások tisztázását, egyértelmű, logikus keretet teremtve. Ezzel összhangban zajlik az eljárásrendek, útmutatók, kézikönyvek folyamatos aktualizálása – jegyezte meg a szakmai vezető.

A szervezés motorját adó informatikai háttérrel kapcsolatos tájékoztatásra is nagy hangsúlyt fektet a projekt, hiszen az egész folyamat támogatása nagyrészt online zajlik: az időpontok és szakértők kijelölését végző szer-

vezetőmodul, illetve a minősítőbizottság munkáját segítő értékelőmodul működésén túl online történik az eredmények publikálása, a tanúsítványok megküldése és az elégedettségmérés is. Az ügyfélszolgálat az év elejétől augusztus közepéig közel 18 000 megkeresésre válaszolt, ezzel segítette az érintettek felkészülését. Marosi Katalin kitért arra, hogy sok esetben azért volt szükség látogatók újraszervezésére, mert a KIR-ben sajnos hibás vagy elavult adatok szerepeltek, ugyanis bár a köznevelési intézmények kötelező feladata az intézményeik vonatkozásában az adatok rendszeres frissítése, ezt számos esetben az intézményvezetők elmulasztották. A pedagógusok, intézmények, szakértők pontos adatai elengedhetetlenek a minősítésre váró pedagógusok és a szakértők összerendeléséhez, az eljárások gyors megszervezéséhez.

Képzések támogatják a felkészülést

Kiemelt érdeklődés és aktivitás kísérte a tavaszi időszakban a pedagógusminősítésre és a tanfelügyeleti ellenőrzésre felkészítő képzéseket. Három hónap alatt több mint 10 ezer intézményvezető és pedagógus vett részt a szakmai rendezvényeken, és nagy többségük elégedett volt a képzéseken kapott szakmai információkkal. Ősszel 6000 pedagógus és 2000 intézményvezető részvételével folytatódnak a felkészítések. A képzések tartalmát, képzési dokumentumait, résztvevői és tréneri munkafüzeteit a tavaszi turnusok tapasztalatai, a résztvevői és szakértői visszajelzések alapján fejlesztették tovább. Ezt a felülvizsgálati munkát nyári szakértői műhelymunka megszervezésével is

támogatta az Oktatási Hivatal – közölte a szakmai vezető.

Az őszi minősítések megszervezésekor, a pedagógusok és a szakértők összerendelésekor bizonyos tantárgyak esetében szakértői kapacitáshiány merült fel. A szakértői hiányterületek felmérése után az Oktatási Hivatal a bemeneti feltételeknek megfelelő pedagógusokat keresett meg. Az ő részükre indul szeptember közepén egy 2X30 órás akkreditált képzés, ahol az eddigi képzések mintájára közel 400 fő szakértő felkészítése történik majd meg. A képzéseket sikeresen elvégző pedagógusok 2016. január 1-től Mesterpedagógus fokozatba lépnek, a Szakértői Névjegyzékre történő felkerülésüket követően pedig megbízást kaphatnak a pedagógusminősítések, valamint pedagógiai-szakmai ellenőrzések során bizottsági feladatok ellátására.

Az ősszel esedékes pedagógusminősítésekben és a tanfelügyeleti ellenőrzésekben közreműködő szakértők számára 2015. szeptember 11. és 2015. november 16. között rendez konferenciasorozatot az Oktatási Hivatal, 2000 szakértő vesz majd részt ezeken a szakmai eseményeken. Augusztusban elkezdődött azon minőségbiztosítási szakemberek képzése is, akik a pedagógusminősítések, pedagógiai-szakmai ellenőrzések lefolytatását ellenőrzik majd. Vizsgálódásuk kiterjedhet majd az eljárásle-

mek vizsgálatára, a teljes folyamatra, a minősítési eljárás vagy a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egy-egy részfolyamatára.

Tapasztalatok, visszajelzések

A projekt folyamatosan gyűjti, elemzi az eljárások minden szereplőjének észrevételeit. A pedagógusok anonim elégedettségmérő kérdőív online kitöltésével foglalhatják össze véleményüket a minősítőbizottság tagjainak munkájáról. A minősítési eljárás bizottsági elnökeinek kérdőíves visszajelzése is ugyanezt a célt szolgálja. A nyár közepétől olyan műhelymunkákra is sor kerül, amelyeken a minősítési eljárásban már részt vett szakértők oszthatják meg tapasztalataikat, véleményüket a rendszer működéséről. 2015. augusztus 11. és 2015. október 12. között országszerte 34 helyszínen, 2000 szakértő bevonásával folynak majd ezek a workshopok. A tapasztalatok ilyen formában történő összegyűjtése, majd elemzése nagy segítség a rendszer tökéletesítéséhez, lehetővé teszi jogszabályi módosítási javaslatok megfogalmazását, az eljárások pontosítását – tette hozzá Marosi Katalin szakmai vezető. •

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Minden, amit tudni szeretne
a tanfelügyeleti rendszer kialakításáról:

www.oktatas.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A tanárképzés minőségfejlesztése Hollandiában

Hollandiában

A pedagógus továbbképzési rendszer megújításának módszertani innováció jegyében zajlik a TÁMOP-6.2.1-12/2012-2. Kiemelt projekt keretében. A fejlesztés célja, hogy az oktatási szolgálati körben a pedagógusok hozzájáruljanak a tanterv és a tanórán kívüli tevé-

Friss hírek, információk

Tanártovábbképzés Angliában

Az angol továbbképzési rendszer részleteiben is kimunkált, a legtöbb olyan tapasztalattal rendelkezik, amelyből a hazai köznevelési rendszerünk meríthet, és amely a legtöbb

Friss hírek, információk a pedagógus-továbbképzési rendszer megújításáról.

Lehetséges (tovább) meg

megújít

Változás küszöbén

•levelünkkel

Szerteágazó és nagyon nehezen átlátható tartalmú, helyi képviselők nagyobb-kepebből, többek között ezért is megérett az idő a tartalmi és szerkezeti átalakításra – véli az Emberi Erőforrások

A pedagógus-továbbképzési rendszer megújításáról

A TÁMOP 3.1.5/12-2012-0001 kiemelt projekt egyik alapvető célja a nemzeti köznevelési rendszerrel összhangban álló pedagógus-továbbképzési rendszer kialakítása. E folyamat részeként szükségesnek tartjuk a pedagógus-továbbképzés programkinálatának felülvizsgálatát, az akkreditációs eljárásrend, az adatszolgáltatási és nyilvántartási rendszer, a képzési szolgáltatások, valamint a minőségbiztosítás eddigi gyakorlatának, valamint a továbbképzési rendszer jogszabályi környezetének elemzését. A projekt megvalósítását kutatás-fejlesztés keretében megvalósuló programok is segítik.

www.oktatas.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

● KTATÁSI HIVATAL

Hogyan kezdődik a tanév?

Körkép iskolaigazgatókkal

Itt a szeptember, elkezdődött a tanév. Az iskolaigazgatók és intézményvezetők azonban nem lógatták a lábukat egy tó vizébe egész nyáron, a pillanatra várva, hanem előrelátóan készültek a tanévkezdésre. Továbbképzéseken vettek részt pedagóguskollégáikkal, a pályázaton nyert összegekből fejlesztő programokat szerveztek, és sok helyen felújításokat végeztek az épületeken kívül-belül.

Munkacsoporttal készülnek a tanfelügyeleti rendszerre

Szűcs Norbert, az ebesi Arany János Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános és Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője mozgalmassan tanévre készül.

„A mindennapi oktató-nevelő munka és versenyeztetés mellett fenntartjuk az intézményünkben futó pályázatainkat és várjuk az újonnan megjelenőket. A minősítések sűrűsödni fognak, miközben a tanfelügyeleti rendszerre is fel kell készülni.” Elmondása szerint fontos, hogy két tannyelvű és művészeti képzésüket a jövőben is megtarthassák, és ezzel együtt bővítsék a választható tanszakok listáját a művészeti tagozaton minél többféle hangszeres, dráma és képzőművészeti képzéssel. Az intézmény vezetése és tagjai is felkészülten várják az előttük álló feladatokat, hiszen az előző tanév során több továbbképzésen vehettek részt ingyenesen. „A tanév kiemelt feladata lesz a tanfelügyeleti rendszerre való felkészülés, hiszen létre kell hozni egy

belső munkacsoportot, amely előtt nagyon komoly munka áll. A változással kapcsolatosan ismételtén át kell tekintenünk és módosítanunk kell az intézményünk működését szabályzó dokumentumokat.”

Aki tesztelte a Nemzeti Közoktatási Portált

Erdei Gyula, a hajdúszoboszlói Thököly Imre Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola igazgatója az eddigiekhez hasonló évre számít, hiszen ahogy meséli, megfelelő volt a nyári karbantartás, amiről Hajdúszoboszló város önkormányzata gondoskodott, és sikeresek voltak a meghirdetett pályázatok a megüresedett álláshe-lyekre.

„A tervező munka során igye-
szünk megint kiegyensúlyozott és
a lehetőségekhez képest nyugodt
tanévet megkezdni és megva-
lósítani. Folytatjuk a Mentoriskola
programot. A fociorientáció progra-
munkat elkezdjük az első osztályban.
A nyáron több programban vettem
részt mint szaktanácsadó, így az
intézményvezetői szaktanácsadói

képzésben, ami feltöltődést adott a tanévkezdéshez. Érdekes volt az Nemzeti Közoktatási Portál (NKP) tesztelése is, a saját tapasztalataim alapján jól használható, gyakorlatias eszköz kerülhet a pedagógusok kezébe. Az új kísérleti tankönyvek területén (földrajz, természetis-
meret) előzetesen is pozitívak a ta-
pasztalataim. Tantestületi szinten az IKT továbbfejlesztése és a Moodle-
alkalmazás teljes körű intézményi
kiterjesztése a célunk.” Az igazgató
arról is beszámolt, hogy a harminc-
éves nyílászárók cseréje 90%-ban
megtörtént, új füves pályát építettek
saját erőből, és bővülnek a város
által fejlesztett kondiparkkal is.

A viszontlátás öröme min- dent felold

Petőné Horváth Mária, a debreceni Fazekas Mihály Általános Iskola in-
tézményvezetője arról beszélt, hogy
az új tanév tervezése már az előző
év októberétől megkezdődött.
„Beiskolázási munkaközösség is
működik nálunk, az iskolai életün-
ket, munkánkat az egész tanév

során különféle rendezvényeken, eseményeken igyekszünk bemutatni a környező óvodás gyermekek szüleinek. Tanulóink nyári táborozáson vehettek részt a Balatonon. Az intézményvezetőnek és a vezetőségnek azonban a nyár nemcsak pihenéssel, hanem felkészüléssel is telik. Személyesen két akkreditált továbbképzésen, az Intézményvezetők felkészítése az intézményi önértékeléshez, a tanfelügyeleti ellenőrzéshez és a pedagógusminősítéshez kapcsolódó intézményvezetői feladatok ellátására és az Intézményvezetői szaktanácsadói című képzéseken vettem részt.” Ahogy arról az igazgatónő beszámolt, a nyár folyamán a Debreceni Intézményműködtető Központ több felújítást is végzett iskolában. A festésen és parkettázáson túl az elsős tanulók ún. tanuló boxokat kaptak, melyeket a folyósón helyeznek el, így felszerelésüket ott tudják tárolni, és bármikor hozzáférhetnek. Az udvaron egy kisebb kondiparkot létesítenek, mely a testnevelésórák párhuzamos megtartásában fog segíteni. Az iskola munkatársai által személyre szabottan összeállított tankönyvcsomagot az első tanítási napon, szeptember 1-jén a szülők vehetik át, így elkerülhető a sorban állás. „Számunkra nagy öröm és izgalom az éves program összeállítása a tanulóink számára. Hagyományos rendezvényeink a tehetségnapi gála, a városi prózamondó-verseny, a megyei idegen nyelvi rejtélyfejtő-verseny és más színes gyermekprogramok. Ami viszont nehézséget okoz, az a felkészülés az intézményi önértékelésre, ennek a működtetésére, felkészülés a tanfelügyeleti ellenőrzésre, valamint a tanulók és a kollégák minősítésére. Ezeknek a feladatoknak a megszervezése és lebonyolítása a mindennapi tanítási és nevelői munka mellett nagy terhet ró mind a vezetésre, mind a kollégákra.” Ám ahogy az igazgatónő meséli, a viszontlátás öröme mindent felold, hiszen a hagyományos családi nappal indul az év,

ahol a diákok és a szülők kellemes délutánt tölthetnek el együtt a tanárokkal.

A pedagóguspálya nehéz húség

Erős Andrea, a Baranya megyei Hetvehelyi Általános Iskola intézményvezetője arról mesélt, hogy a sváb kistelepülés lakosainak nagy része már nem beszéli a német nyelvet, amit szeretnének feleleveníteni, és a hagyományokat megőrizni az iskola nemzetiségi kétnyelvű és bővített nemzetiségi nyelvtanító programjával. „Mind a 60 diákunk részesül ebben a programban a 10 pedagógusunk közreműködésével. A kis létszám egy iskola életében előnyt és egyben hátrányt is jelent. Előnye, hogy személyiségközpontúan tudunk nevelni-oktatni, hátránya, hogy minden évben remegve várjuk a beiratkozást, vajon meglesz-e a következő első évfolyam megfelelő számú tanulója.” Ez a tanév beszámolója szerint más és egy kicsit más irányú lesz, mint az ezt megelőző 24 tanév, mivel a nyár folyamán intézményvezető-váltás zajlott le. Ahogy fogalmaz, sok elvárásnak kell megfelelnie, de fenntartói és szülői oldalról is bizalmat kapott, nem beszélve a diákokról, akik tanítóként már elfogadták, szeretik és együttműködnek vele. „Ahogy egyik példaképem mondta, a pedagóguspálya nehéz húség, ezt próbálom a legjobb tudásom szerint véghezvinni ebben a tanévben is. Fontosnak tartom a szakmai megújulást, és

hogy jó hírünket vigyük, nyissunk más intézmények felé. Folytatjuk azt a munkát, ami eddig sikereket hozott. A gyermekek mindenekfelett álló jogát nem tudom eléggé hangsúlyozni iskolánkban, mert úgy gondolom, mi igazán gyermekközpontúak vagyunk.” Nagyon fontos kiugrási pont volt az iskola számára a 2015-ben megnyert 12 millió forintos TÁMOP-3.1.4.C-14-2015 pályázat, aminek kidolgozója és aktív részese volt az új intézményvezető. A múlt tanév végén kezdődtek el a programok táborokkal a diákok számára, melyek folytatódnak az őszi szünetig. Egy komplex közlekedési programsorozat gyakorlati zárása és egy biciklitúra után belevágnak egy drogprevenciós programba is tanulóknak, szülőknek és pedagógusoknak egyaránt. Továbbképzéseiket úgy választják ki, hogy a gyermekek életéhez, tanuláshoz, a közösségi életükhöz adjanak még biztosabb támaszt. A pályázat programjai között három pedagógus-továbbképzés is szerepel. Az előző évben nyert TIOP-os pályázatból interaktív táblák érkeznek iskolákba, így ezt a továbbképzést a gyakorlatban is szívesen fogják hasznosítani a pedagógusok. „A tantermek festésével és díszítésével, ami az osztályfőnökök és a szülők munkáját dicséri, egyidejűleg konfliktuskezelési technikákat sajátítunk el. Az iskolai tanulók nagy része hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, ez a képzés a mi eddig is segítő hozzáállásunkat is továbbfejleszti majd. Az évindító értekezletünkön aktuális problémákra reagálunk, mint például a pedagógus etikai kódex, a végleges tantárgyfelosztás, óraadók, programok, munkaterv, saját kezdeményezések, egyéb hasznos információk. Felkészülten várjuk a szeptember elsejét, a kis elsősöket és a többi tanítványunkat, akiknek a tanításon kívül a szeretet által életre szóló emlékeket is szeretnénk adni az iskolás éveik alatt.” •

Szepesi Krisztina

A tanév rendje 2015/2016-ban

Megjelent és már hatályba is lépett a 2015/2016-os tanév rendjét szabályozó miniszeri rendelet, amit a Magyar Közlönyben tett közzé az emberi erőforrások minisztere 2015 májusában.

Általános tudnivalók

A tanrend szerint a tanítás 2015. szeptember 1-én, kedden kezdődött és 2016. június 15-én, szerdán ér véget. A tanítási napok száma összesen száznyolcvanegy, míg a nappali oktatás munkarendje szerint működő középiskolában és szakiskolában a tanítási napok száma száznyolcvan nap lesz.

A középiskolák végzős évfolyamok utolsó tanítási napja pedig 2016. április 29-e. A tanítási év első feléve 2016. január 22-ig tart.

Tanítási szünetek

A rendelet szerint az őszi szünet október 26-tól október 30-ig tart majd. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2015. október 22., a szünet utáni első tanítási nap pedig 2015. november 2.

A téli szünet 2015. december 21-től december 31-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2015. december 18., a szünet utáni első tanítási nap 2016. január 4.

A tavaszi szünet 2016. március 24-től március 29-ig tart; a szünet előtti utolsó tanítási nap 2016. március 23., a szünet utáni első tanítási nap pedig március 30. lesz.

Szakmai ellenőrzések és országos mérések, értékelések

Az eddigi évekhez hasonlóan idén is lesz szövegértési és matematikai kompetenciamérés a hatodikos, nyolcadikos és tizedik évfolyamos tanulóknak. A több szakértő bevonásával készített kompetenciateszre az idei tanévben 2016. május 25-én kerül majd sor.

A nyelvi kompetenciák mérését szolgáló célnyelvi mérést az Oktatási Hivatal 2016. június 1-ére szervezi meg, ebben az időpontban bizonyíthatják

nyelvtudásukat a kéttannyelvű iskolák nyolcadik évfolyamos tanulói.

Idén az általános iskoláknak október 9-ig kell felmériük az esetlegesen eltérő képességekkel rendelkező, így külön bánásmódot és pedagógiai módszereket igénylő első évfolyamos diákjainak körét, majd az így kapott eredményeket az igazgatók október 22-ig jelezhetik a Hivatal felé.

A tanulók fizikai állapotát és edzettségét vizsgáló tesztekre a tanév második felében kerül majd sor. A vizsgálatot az iskoláknak negyedik évfolyamtól felfelé kell elvégezniük 2016 január 6. és június 1. között, majd ezzel együtt az eredményeket is június 1-ig kötelesek feltölteni a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt informatikai rendszerbe.

Az iskolák 2016. január 29-ig értesítik a tanulókat, kiskorú tanuló esetén a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

Érettségi vizsgaidőszakok

A 2015. évi október-novemberi írásbeli vizsgákra október 9. és október 22. között kerül majd sor. Ezen belül a három kötelező érettségi tantárgy vizsgája, vagyis a magyar nyelv és irodalom, a matematika és a történelem egymást követő napokon lesz

megtartva október 12 és 14 között.

Az emelt szintű írásbeli érettségi vizsgák idén is a középszintűekkel egy időpontban lesznek megtartva. Az idei október-novemberi szóbeli vizsgákra, az eddigi gyakorlatnak megfelelően, az írásbeli vizsgák után kerül majd sor, az emelt szintűekre november 5. és 9. között, a középszintűekre pedig november 16. és 20. között.

A 2016. évi május-júniusi írásbeli érettségi vizsgák a tanrend szerint május 2. és május 24. kerülnek megrendezésre. Ahogy az október-novemberi írásbeli vizsgák során, itt is egymást követi majd a három kötelező érettségi tantárgy vizsgája, vagyis a magyar nyelv és irodalom, a matematika és a történelem. A három tárgy vizsgáit május 2. és 4. között írják majd meg a vizsgázók. Emellett az emelt szintű írásbeli vizsgákra itt is a középszintűekkel egy időpontokban kerül majd sor. Az írásbeli vizsgákat a szóbelik követik, az emelt szintűek június 2. és 9. között, a középszintűek pedig június 13. és 24. között kerülnek sorra.

A rendelet 2017. június 1-én hatályát veszti. •

Farkas Boglárka

KórházSuli

Konferenciát szervez a Tanárblog.hu csapata

Már lehet jelentkezni arra az egyedülálló témájú konferenciára, amit pedagógusoknak, diákoknak és érdeklődőknek hirdet a **Tanárblog.hu**. (A szervezők: Almássy Móni, Berczelédi Réka és Prieara Tibor.) A KórházSuli projekttel a hosszabb ideig kórházba kényszerülő gyerekeknek segítenek majd pedagógusok és diákok, az IKT-eszközök innovatív és segítő használatával, személyre szabott tananyag készítésével. A konferencia 2015. október 3-án lesz Budapesten, az Eötvös József Gimnáziumban (V. Reáltanoda u. 7.)

Mi is a KórházSuli?

Nos, egy olyan, diákok, tanárok, szülők és kórházpedagógusok által közösen működtetett program, amely tartós kórházi ápolásra szoruló (pl. daganatos) beteg gyerekek számára készít játékos, interaktív tananyagokat személyre szólóan. Célunk, hogy minden olyan iskolás korú gyermek hozzájuthasson a saját igényeire szabott tananyaghoz, amely segíti őt a tanulásban. Ehhez digitális tananyagot fejlesztünk az E-studygroup használatával (ez egy keretrendszer, amelyben sokféle tananyag gyorsan elkészíthető).

A KórházSuli konferencia tervezett programja:

9.30–10.00: Regisztráció

10.00–11.00: Bemutatkozunk (Mi is ez az egész? Hogyan jött az ötlet, mit szeretnénk elérni, mit tettünk eddig, és hová szeretnénk eljutni.)

11.00–16.00: Forgószínpadszerűen összesen 4 (egyenként 60 perces) interaktív műhelymunkát tervezünk (közben minden csapatnak ebéd is lesz természetesen) az alábbi témákban:

IKT-műhely (Itt mindenki megtanulhat saját interaktív tananyagot készíteni 60 perc alatt. Megígérjük, hogy menni fog, semmilyen előképzettség nem szükséges hozzá.)

Közösségműhely (Itt megismerkedhetnek a résztvevők egymással, akár már itt csoportokat alakíthatnak, megbeszélhetik az esetleges jövőbeni közös munkát.)

Kórházpedagógiai műhely (Itt sok

mindent elmesélünk arról, hogy milyen is a kórházban tanulni. A foglalkozást olyan tanárok és diákok tartják, akik ezt megtapasztalták. Ha tényleg érdekel, miért hasznos a KórházSuli, itt biztosan kapsz válaszokat.)

Pszichológiai műhely (Itt a feladatra készülve fontos tapasztalatokat lehet szerezni, hogy valóban felkészülten vágjon bele mindenki a feladatba.)

16.00–17.00: A tapasztalatok közös elemzése, hogyan tovább.

A KórházSuli működése

Pár szóban a KórházSuliról is emlékezzünk meg: a kórházba kerülő diákok a kórházpedagógus segítségével kapcsolatba kerülnek egy középiskolai csapattal (szaktanár, diákok), akik kifejezetten az ő számukra fejlesztenek online, interaktív tananyagot (pl.

ha éppen az ország három részre szakadása a téma történelemből, akkor arról). A fejlesztett anyag egy általam megálmodott felületen, az E-studygroup nevű oldalon található, interaktív, játékos applikáció gyártó oldalon készül el. A diákok közösen dolgoznak tanárunkkal, és valódi értéket hoznak létre, amely segít egy beteg gyereknek – és nem utolsósorban a kórházpedagógusnak – abban, hogy mindenki saját tempójában, játszva tudjon fejlődni. Minden betegnek lesz egy mentora, aki részben online, részben néha a kórházban is segít neki a tanulásban.

Nagyjából ennyi a terv, és mindenki csak nyer a programban, hiszen:

- a kórházpedagógus munkáját megkönnyítjük,
- a beteg gyereknek személyre szóló, interaktív, játékos tananyagot készítenek,
- a gimnazisták értelmes munkát végeznek, látszik, hogy hasznosul a világban a munkájuk, iszonyatos erőfeszítéssel dolgoznak, nagyon megtanulják azt az anyagrészt, amiről az applikációt készítik (ráadásul közösségi szolgálatként is elszámolhatják),
- készül egy interaktív tananyag adatbázis, amit bárki használhat bármikor,
- és végül egyetlen adóforint nélkül, saját erőnkől sikerül enyhíteni egy több ezer beteget érintő, komoly problémán az országban. •

Prieara Tibor
tanarblog.hu

Hároméves kortól kötelező az óvodáztatás

A Magyar Kormány Nemzeti Reform Programja szerint 2020-ig a gyermekek 95%-a vesz majd részt kisgyermekkorai nevelésben. 2015. szeptember 1-jétől hároméves kortól kötelező az óvoda. A kötelező óvodáztatás beindulása kapcsán az Emberi Erőforrások Minisztériumát (EMMI) és különböző településeken élő óvodavezetőket kérdeztünk meg a jelenlegi és a várható feladatokról, megoldásokról.

EMMI: biztosíthatók a források

„Az óvodakötelezettséggel kapcsolatos új szabályok a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény kihirdetése óta ismertek, amelynek teljesüléséhez halasztó hatály, illetve a még szükséges férőhelyek kialakításához pályázati keretek között biztosított központi költségvetési forrás volt elérhető – közel 1 milliárd forint összegben – az óvodai közfeladat-ellátásra kötelezettek részére. Ennek eredményeként 20 település igényelt 897 db új óvodai férőhely létesítéséhez támogatást. A 2016/2017. nevelési évre megbecsülhető férőhely-szükségletek beruházásához a 2015. évi költségvetési törvény biztosított forrást, amelynek felhasználása már folyamatban van. A 2017/2018. nevelési évet érintő teljesülésekhez pedig a 2016. évi költségvetési törvény (2016. január 1-jei hatállyal) irányzott elő 2,5 milliárd forint keretösszegben hazai forrást. Mindemellett a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) 2.6.3.2 beruházási prioritás keretében is várhatók elsősorban óvodák infrastrukturális fejlesztéséhez biztosítható uniós források. Legfőképpen azokon az ellátási helyeken, ahol óvodai intézmény fejlesztése férőhelyhiány leküzdése céljából indokolt, vagy az átalakítás, felújítás a meglévő kapacitások fenntartása vagy a törvényi előírásoknak való megfelelés érdekében szükséges” – tájékoztatta lapunkat az EMMI sajtóreferense.

Az óvodákban a törvényi követelményeknek megfelelően a férőhelyek biztosítva lesznek. Az adott nevelési

A fotók a Bp. XIV. ker. Bóbita Óvodában készültek

évre vonatkozó előzetes központi adatok, tekintettel a köznevelési statisztikai adatszolgáltatás rendjére, 2015 novemberétől lesznek nyilvánosak, hiszen augusztusban, szeptemberben még alakulnak az óvodai csoportok létszámai, összetételei. Költözések, átjelentkezések, a fellebbezési kérelmekben meghozott döntések eredményei és egyebek is árnyalhatják a jelenlegi beirratkozók számát.

Tűljelentkezés a korábbi években is tapasztalható volt, elsősorban azokban az óvodákban, amelyekben kiváló szakemberek dolgoznak, illetve vonzó pedagógiai programmal, külön szolgáltatásokkal kínálják meg a szülőket.

Az önkormányzat igyekezett felkészülni

„A kötelező óvodáztatás bevezetését megelőzően az önkormányzat igyekezett felkészülni a várható magasabb férőhelyigény kielégítésére kerületi

szinten. Mindezt óvodabővítés, átépítés megvalósításával, körzethatárok áthelyezésével kellett megoldani. Az önkormányzat elsősorban a kerületi lakosok számára biztosítja az óvodai elhelyezést. Kerületi szinten a családok szabadon megválaszthatták azt az intézményt, ahova gyermeküket vinni szeretnék, bár törvényi szinten a gyermek számára elsősorban a lakóhely szerinti körzetes óvoda köteles férőhelyet biztosítani. Terézváros intézményeinek profilja más és más, így a szülők elvárásainak, nevelési elveiknek megfelelően tudnak óvodát keresni. A nehézséget az adja, hogy sok családnak a munkahelye található a kerületben, logisztikai szempontból szerencsésebb a szülőknek a munkahelyhez közeli óvodába vinni a gyermeket. Őket abban az esetben tudjuk csak fogadni, ha a körzetes, kerületi gyermekek felvétele után még van szabad helyünk. Az intézményvezetők

között történő felvételi egyeztetés eredményeképpen minden esetben tudunk intézményt biztosítani a családok részére” – mondta el Barkóczi Mariann, a budapesti, VI. kerületi Fasori Kicsinyek Óvodája óvodavezetője.

Hátrányos helyzetben és SNI-vel

Az óvodás gyerekek 17%-a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű a KSH jelentése szerint. A hátrányos helyzet kiegyenlítését minél előbb, már az óvodában meg kell kezdeni.

Maximális gyereklétszám több megkérdezett óvodában is jelentkezik. Itt a megengedett létszámba töltik fel a csoportokat (2 nm/fő). Több helyen is jelezték, hogy el kellett utasítani gyerekeket, vagyis ők nem körzetes óvodában kaphatták meg az ellátást. A fenntartó engedélyével kérhető csoportlétszám-növelés. Ilyenkor azonban az integrált nevelést végző óvodák esetében számba kell venni az SNI-s gyermekeket is. Bonyolíthatja a helyzetet, ha egy teljesen feltöltött csoportban az év közben derül ki több gyerekről, hogy sajátos nevelési igényű.

Mi van a körzetekben?

Sokszor az óvodákban tájékoztatják a szülőket arról is, hogy a kötelező óvoda 5 éves korig családi napköziben is teljesíthető, ha ott foglalkoztatott óvodapedagógus van, és az adott intézmény figyelembe veszi az óvodai nevelés országos alapprogramjában foglalt követelményeket. Amennyiben családi napközit vagy magánóvodát választanak, akkor nem kell felmentést kérni a körzetes óvodától. Ugyanakkor a családi napközi vezetője, illetve a nem állami, nem önkormányzati intézmény fenntartója külön jogszabályban meghatározottak szerint köteles a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyzőt értesíteni arról, hogyha óvodaköteles gyermeket vett fel.

A megnövekedett pluszfeladatokról Kosztel Krisztina, a Budapest XIV. kerületi Bóbita Óvoda vezetőhelyettese elmondta, hogy jelenleg 200 fő óvodaköteles (3-7 éves) gyereket kell

megkeresniük a körzetükben. Ők azok, akik a kötelező beiratkozásnál nem jelentkeztek. Elmondta azt is, hogy szükség lenne arra, hogy a fenntartó évenként vizsgálja felül a körzeteket. Olyan eset is előfordult, említette, hogy az óvodával szemben lévő ház más óvodához tartozott. Ilyenkor a szülő persze minden követ megmozgat, hogy ne kelljen többet utaznia az óvodáig a gyerekekkel.

A hiányzások kezelése

Át kell gondolni az óvodákban a hiányzások kezelését is. Az a gyermek, aki 2015. szeptember 1-jétől 5 nevelési napot igazolatlanul mulaszt, a gyámhatóság – az óvoda vezetőjének tájékoztatása alapján – felhívja a családi pótlék jogosultjának figyelmét a 2016. január elsejétől alkalmazandó jogkövetkezményre. 2016 januárjától 20 nap igazolatlan hiányzás esetén megvonható a családi pótlék. Az óvodának a házirendjében kell szabályoznia, miszerint a szülőnek kinek, hány napon belül és milyen formában kell jelentenie, illetve igazolnia a hiányzást.

Kevesen kérnek felmentést

A megkérdezett óvodavezetők elmondták, hogy nem volt tömeges az óvodába járás alóli felmentéskérés. Az a jellemző, hogy ahogy a gyermek betölti a hároméves kort, az anya munkába áll. A lehetőség azonban adott, felmentést annak az évnek augusztus 31-ig, amelyben a gyermek betölti az 5 éves kort, a jegyző, a nem állami, nem önkormányzati óvodák esetében a fenntartó adhat, az óvodavezető és a

védőnő véleménye alapján. A szempont, hogy a gyermek megkapja-e otthon azt a támogató légkört és tevékenységi lehetőségeket, amelyek által nem marad le az óvodában elsajátítható szocializációs, motorikus és kognitív fejlődésről.

Remélhetőleg a most induló kapacitásbővítések eredményeként a következő években a kereslet-kínálat kiegyenlítődik majd. Új óvodák építésével, csoportbővítéssel megvalósulhat az a törvényhozói szándék, hogy mindenki magas szintű nevelésben, annak keretében tanulási folyamatban vehessen részt. •

Köszönjük a cikk elkészítéséhez nyújtott segítségüket: dr. Bakonyi Anna, óvodapedagógiai szakértő, főiskolai docens; Barkóczi Mariann, Fasori Kicsinyek Óvodája, Budapest; Bottáné Orczifalvi Éva, Mackó-Kuckó Óvoda, Békéscsaba; Jamriskáné Muladi Andrea, Bujáki Cseperedő Óvoda és Egységes Óvoda-Bölcsőde; Kosztel Krisztina, óvodavezető-helyettes, Budapest, XIV. ker. Bóbita Óvoda

Kovács Márta
PEDAGÓGUS

Paszkoszné Kulcsár Andrea: Az óvoda helye a közszolgáltatás /a köznevelés rendszerében.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról (bemutató)

Újraélhető a tanári kreativitás

A legmagasabb magyar állami kitüntetést, a Szent István-rendet kapta meg 2015. augusztus 20-án **Polgár Judit**, a népszerű, kreatív sakknagymester, aki a hazai köznevelési rendszerbe is büszkeséget jelentő újítást hozott. Szeptember 3-án pedig az általa vezetett Polgár Judit Sakk Alapítvány által fejlesztett és írt tankönyv és munkafüzet, a Sakkpalota kapott Magyar Termék Nagydíjat a Parlamentben. Judit és csapata fanatikus hittel segíti a sakk mint képességfejlesztés irányába az alsós gyerekeket, pedagógusokat, érdeklődőket, komoly eredményekkel. Munkájáról, módszeréről, a pedagógusokról, gyerekkoráról is kérdeztük.

mi Bár már visszavonult az aktív versenyzéstől, de a sakk más módon meghatározó maradt az életében, és a köznevelési rendszerbe is meghatározó módon kapcsolódott be.

P. J.: Készítettünk egy kerettantervet Képességfejlesztő sakk címmel az általános iskolák alsó tagozata számára. Ez egy négy évfolyamra szóló Képességfejlesztő sakk kerettanterv, amellyel a Sakkpalota program a Nemzeti alaptantervben 2013-tól hivatalosan választható tantárggyá vált. Ezt mára 150 iskolában használják. Azért hoztuk ezt létre, mert úgy látom, hogy amikor a gyerekek nagy részének már állandóan tabletek, okostelefonok vannak a kezében, már más módon kell tanítani,

A sakkszőnyeggel keretek között, mégis játékosan tanulhatnak a gyerekek és házilag is elkészíthető

fejleszteni őket, és gondolkodásuknak újabb kereteket kell adni. A régi módszerekkel egyszerűen nem tudjuk már megszólítani őket, nem tudjuk felkelteni, fenntartani az érdeklődésüket. A mai gyerekek már csak egy módon hajlandók tanulni. Haszonelvűen. Aminek hasznát látják, azt megtanulják. A Sakkpalota program olyan készségeiket, képességeiket igyekszik fejleszteni, amiknek azonnal hasznát látják a mindennapi életben. Ebben segít a képességfejlesztő sakk, amivel nem a sakkozó utánpótlás kinevelése a célunk. A tantárgy nem versenysakkot tanít. A képességfejlesztő sakk egy 1500 éves stratégiai táblajáték szabályrendszerét, a társadalom és a gazdaság egy könnyen átlátható szimbólumrendszerben lemodellezett világát felhasználva a gyerekek alapképességeit fejleszti, aminek köszön-

hetően minden más tantárgyat, vagyis az iskolai ismeretanyagot is sokkal hatékonyabban, gyorsabban, tartósabban, az összefüggések felismerésével sajátítanak el.

mi Az Ön által írt tankönyvcsalád a minap a Magyar Termék Nagydíjat nyerte el a Parlamentben. Ahogy láttam, derűsen és jó érzékkel „Tankönyv Oscar-díjnak” nevezte Facebook-oldalán. A tankönyvhöz képzés is kapcsolódik pedagógusok számára.

P. J.: Igen, készítettünk tankönyvet, eszközöket, tanári kézikönyvet, és tartunk képzéseket is pedagógusoknak, hogy megismerjék módszerünket. 2015 szeptemberéig 13 akkreditált képzés zajlott már le sikeresen Budapesten, mintegy 400 pedagógust képeztünk ki. A Polgár Judit Sakk Alapítvány

Névjegy

Polgár Judit

Magyar sakkozó, nemzetközi nagymester, tízszeres sakkolimpikon. A saktörténet leg-

jobb női sakkozója, számtalan díjat és elismerést nyert. 2014 óta Prima Primissima-díjas, a Magyar Köztársaság Lovagkeresztjét 2003-ban nyerte el. 2015 júniusában kinevezték a magyar férfi sakkválogatott szövetségi kapitányának. A Magyar Tehetség Nagykövete. Családjával Budapesten él. Férje állatorvos, 2004-ben született az első gyermekük, Olivér, majd 2006 júliusában a második, Hanna.

három munkatársa tartja a 30 órás foglalkozásokat. Mivel minden munkatársam magas tudású, elkötelezett és fanatikus ember, olyan, mintha többen lennének. A képzésen mindent gyakorlati szempontból vesznek át. Úgy látom, hogy leginkább kreatív, érdeklődő szakemberek érkeznek hozzánk. A képzés elvégzése egyébként nem feltétele a program használatának, a tanári kézikönyv alapján, akár saját maguk által gyártott eszközökkel is „be tudják vinni” az osztályterembe a tantárgyat a pedagógusok.

Miként képzeljük el az Ön által tervezett Sakkpalotát pedagógiaiilag?

P. J.: A honlapunkon megtalálható a Sakkpalota részletes leírása. Ebben a Sakkpalotában a pedagógusok és a gyerekek is egy, a gondolkodást segítő hálót kapnak, egy ún. használhatósági hálót. Egy olyan keretbe rendezhetik a gondolkodásukat, ami tágas, és a fejlődésre is lehetőséget ad. Ebben láthatják a kereszt-tantárgyakhoz kapcsolódást, a „minden mindennel összefügg” lehetőségét: összekapcsolódik a magyar, a matek, a számok, a formák, a történetek, a természet is. Ez utóbbi pl. úgy, hogy a Sakkpalotában 4 évszak is van. A mai kor elvárásainak és a gyerekek gondolkodásának megfelelően a tananyag játékos és több tantárgyat összekapcsol.

Hogyan kerülhet a sakk mint képességfejlesztés egy iskola tantárgyai közé?

P. J.: Ezt a pedagógusok és a modern gondolkodású intézményvezetők is kezdeményezhetik, sokan jönnek azzal, hogy hallottak rólunk sok jót, vagy tudomást szereztek az eredményeinkről. Jelenleg az első két évfolyamra készült el a legapróbb részletekig kidolgozott tananyag, most készül a 3-4- évfolyamra is.

Életrajzában leírja, hogy a versenyszerű sakkozástól visszavonult, a továbbiakban családját és az alapítványát helyezi fókuszba. Milyen tervei vannak még e téren?

P. J.: A következő célunk az óvodások, az iskolai előkészítő szakaszban lévő kisgyermek számára fejlesztő anyagok készítése. Korábban már készítettünk nővéremmel, Zsófiával számukra is anyagot. Most továbblépve szerkesztünk számukra munkafüzetet, sok színes feladattal, az írni-olvasni még nem tudó gyerekek kognitív képességeinek megfelelően. Úgy is mondhatnám, hogy ebben „színesebb” lesz a Sakkpalota. A fejlesztés egyik eszközeként színkódokat is használunk. Minél több érzékszervre szeretnénk egyszerre hatni. Várhatóan októberre elkészülünk a teljes programmal. A tanmeneteket is bővíteni szeretnénk a 3-4. osztályosok irányába. Honlapunkon alkalmazások, tesztek, interaktív feladatok várják az érdeklődőket és visszajelzéseiket. Személyes találkozókra is módot adunk.

Önnek egész életét átszövi a sakkozás. Miként látja, mit ad a sakk a gyerekeknek, mit ad a sakk mint képességfejlesztés tantárgy a diákoknak?

P. J.: Az iskolai eredmények azt mutatják, hogy a kontrollcsoportokhoz képest jelentősen nőnek a gyerekek olvasási, logikai és egyéb képességei. A sakk mint képességfejlesztés foglalkozások hatására a gyerekek felismerik pl., hogy mennyire fontos a határokat megismerniük, milyen az a terület, ahol kiszámíthatóan játszani tudnak. A sakk mint képességfejlesztés által fókuszáltabbak, együttműködőbbek lesznek. Pedagógusok jelzik vissza, hogy észrevették, hogy a gyerekek a szünetben is sakkoznak, szívesebben járnak iskolába, képletesen szólva a „Sakkpalotában laknak” a gyerekek. Ellentmondásosnak tűnik, de mégis így van: a gyerekek gondolkodásának megfelelően egy „varázslat a palota”, ami működik, és ezáltal jobban megismerhető a valóság.

Aki szeretne Önnel, illetve a programmal jobban megismerkedni, hol lesz erre módja?

P. J.: Október 17-én lesz egy pedagógiai konferencia a Várkert Bazárban,

itt lehet majd megismerni, hogyan hat a sakk mint képességfejlesztés, hogyan működik. Limitált lesz a befogadható létszám, de a rendezvény ingyenes, ide pedagógusokat is várunk. A konferencia a Sakkfesztivál része, ahol a sakk ezer arcát lehet megismerni, színpadi bemutatókkal, játékokkal, sakkdallal, sakkmisével, marcipán sakkgigra készíttéssel és még sok más foglalkozással várják a várhatóan sok ezer érdeklődőt.

Köztudott, hogy Ön nem járt iskolába, nővéreivel együtt szülei speciális pedagógiai módszerekkel nevelték. Mit jelent ez Önnek ma, felnőttként visszatekintve mit adott az életében Önnek ez a neveltetés, képzés?

P. J.: Nagyon más nevelést kaptunk, igen, ez tény. Én ötévesen kezdtem sakkozni, nagyon kreatív voltam, a művészi kreatív dolgokat mindig előtérbe helyeztem. Úgy érzem, a sportolói életemből szerzett képességeim átvihetők a mindennapokra, szívós vagyok, tudok küzdeni, látom, mi kell a sikerhez, és azt is látom, hogy nem lehet mindig ünnepelni, a siker és a kudarc után is menni kell tovább! Számomra a sakk a tervezés, újratervezés, az előre látás képességét adta. Megismertem ezáltal a felelősséget, a döntéseimmel járó következményeket. Hogy mindig mindent időre és korlátok között kell, hogy tegyek. És megtanultam túllépni a kudarcokon is. Ellentmondásos, hogy a köznevelési rendszerrel foglalkozom, mert hagyományosan tényleg nem jártam iskolába, de nagyon sok magánórát kaptunk, és a kreativitás, a problémák megoldásnak kreatív módja mindig is fontos volt az életemben. Az volt a fontos, hogy az utat éljük meg, ami a sikerhez vezet, hisz általában az út a 99%, a siker a maradék egy. •

Fülöp Hajnalka

Forrás és további hivatkozások:
juditpolgar.com/hu, [facebook.com/sakkpalota](https://www.facebook.com/sakkpalota) és Wikipédia, a szabad enciklopédia

ÉLMÉNY A TANULÁS

Hogyan oktassunk úgy természettudományos tárgyakat, hogy a diákok élvezzék a tanulást, avagy a **GEOMATECH** módszer

A hazai természettudományos tanítás mindennapjaiból hasznos kitekintést adhat a nemzetközi tudásszint- és attitűdvizsgálatok eredményeinek ismerete. Az IEA és az OECD szervezésű felmérések tulajdonképpen tükröt tartanak a részt vevő országok elé, amelyben „meglátni magunkat” nem egyszerű és néha sokkoló. A teljesítmény alakulásában komoly szerepet játszik a pedagógusok felkészültsége és a tanulók motiváltsága, attitűdje a matematika és a természettudományos tárgyak tanulásával kapcsolatban. Ezek a vizsgálatok éppen a GEOMATECH projekt „célközönségével” és tartalmával esnek egybe.

Interjút készítettünk **Härtlein Károllyal** – fizika szakos tanárral, aki a Budapesti Műszaki Egyetem Fizikai Intézetének tanzéki mérnöke és a népszerű Brutális fizika című ismeretterjesztő sorozat fizikusa – arról, hogy milyen szerepe lehet a GEOMATECH módszernek abban, hogy a diákok attitűdje pozitív irányba változzon a természettudományos tantárgyak tanulásában.

Kérem, mondja el a saját szavaival, mit tart a legfontosabbnak a GEOMATECH projektben!

A GEOMATECH projektben készül digitális tananyagok a matematika és a fizika tantárgyakat modern, szerethető módszerrel tanítják, nemcsak a diákok, hanem tanáraik számára is. A projekt alapjául szolgáló GeoGebra programot már a közoktatásba belépő kisiskolás is használhatja, és az egyetemi felvételire készülő végzős diák számára is tud újat, szellemileg megterhelőt nyújtani. A módszertan ebben páratlan, tizenkét évig tud folyamatosan új és egyre nehezebb feladatot tenni a diák elé!

Miért tartotta fontosnak, hogy csatlakozzon a projekthez? Milyen szerepet lát el Ön a projektben?

Mint fizika szakos tanár módszertani fejlesztéssel foglalkozom. Ezen belül a fizika alapjait szolgáló mérések és azok kiértékelésével foglalkozó tananyagok fejlesztése a feladatom. A számítástechnika által nyújtott lehetőségek egy teljesen új területe

nyílt meg, amikor az okostelefonokba épített szenzorokat „foglaltunk munkába”. Ezek a ma már szinte minden diák zsebében ott lapuló eszközök eddig elképzelhetetlen távlatokat nyitnak meg.

Véleménye szerint mi a különlegessége ennek a kezdeményezésnek?

Nagyon fontosnak tartom, hogy a diák a fizikatanulás során egy egységes, a matematikával azonos nyelvet beszélő szoftver segítségével tanul. Számtalan kapcsolatra lelhet a két tantárgy között. A matematika sokak számára a „mumus”, a fizika pedig a „megérthetetlen”, a GEOMATECH módszerrel így „egyben” tanulva véleményem szerint mindkét tantárgy szerethetővé válik. Az új módszerek megtanulását a tanárok számára is lehetővé teszi a projekt, ezt nagyon fontosnak tartom, mert a pedagógus-továbbképzés az oktatási rendszerünk sokszor méltatlanul elhanyagolt része. Amint mondtam, tizenkét éven keresztül használhatja a tanár és a diák is. Ekkora számú és mennyiségű tananyagban eligazodni nem kis feladat, ebben az eligazodást egy tananyagportál segíti, ami nélkül a GEOMATECH projekt nem lenne teljes.

Hamarosan végéhez ér a projekt, Ön mivel lenne elégedett a zárás után?

Ha a munkánkat jól végeztük, akkor használni fogják az általunk készített tananyagokat,

sőt, egy matematika vagy fizika szakos kolléga saját maga is készíthet tananyagot. Ha ilyenekkel fogunk találkozni, akkor jól dolgoztunk.

Hogyan képzelel el a projekt utóéletét?

Az elkészült digitális tananyagokat egy kis szűk létszámú csapat tovább fogja gondozni még pár évig. Jó lenne, ha a TÁMOP keretén belül lehetne folytatása a tananyagok fejlesztésének. Sok tananyag készült – összesen 1800, ebből 1200 matematika és 600 természettudományos –, de természetesen vannak még ötleteink...

A GEOMATECH projekt a Széchenyi 2020 program keretében (TÁMOP 3.1.12-12/1-2013-0001) valósul meg.

Papp Katalinnal, a Szegedi Tudományegyetem címzetes egyetemi tanárával, a GEOMATECH projekt egy másik módszertani szakértőjével készített interjút a honlapon olvashatják el.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

De hol van Klaus?

7+1 dolog, amit az Ön tanítványának is tudnia kell, mielőtt internetezne

Érzékletes reklámspottal hívja fel a felnőttek figyelmét a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság arra, hogy a gyerekeket az online térben ugyanúgy meg kell védeni a veszélyektől, ahogyan azt a való életben tennénk. A reklámfilmben az anyuka többek között egy skinhead bandát és egy lövöldöző robotot is beenged Klaushoz a lakásba, holott egészen biztos, hogy ezt a valóságban nem tenné meg. A kisfilm elirányítja a felelősségteljes felnőtteket a gyermekbarat.nmhh.hu weboldalra, ahol rengeteg érdekes és értékes információt kapnak arról, hogyan óvhatják meg a gyerekeket a világhálón. Összeszedtünk ezek közül 7+1 informatív jótanácsot, amelyekkel biztonságos netezésre ösztönözhetjük a fiatalokat.

1. A net nem rejt el!

Talán bele sem gondolunk, mennyi „lábnymot” hagyunk magunk után a neten. Tévhit, hogy névtelenül nincs következménye a tetteknek, hiszen bármit is csinál az ember online, könnyedén visszakereshetővé és azonosíthatóvá válik. Amit egyszer leírtunk vagy feltöltöttünk, azt nemigen lehet onnan eltávolítani, önálló életet kezd élni, amit már nem lehet szabályozni. Ezért fontos, hogy megértessük a gyerekekkel, hogy csak olyan képeket és kommenteket érdemes feltölteniük, amelyekért nyilvánosan is vállalnák a felelősséget.

2. Védeni kell a személyes adatokat!

Nem ajánlott kiadni a személyes adatokat semmilyen közösségi oldalon, vagy chat-beszélgetés során, mert azzal rosszindulatú emberek könnyen visszaélhetnek. Például, ha kiadjuk a lakcímünket, olyanok is felkereshetnek bennünket, akiket nem szeretnénk az otthonunkban látni. A diákoknak is fontos odafigyelni a közösségi oldalak biztonsági beállításaira!

3. Milyen a jó jelszó?

A jelszó nem egy macera, amin gyorsan túl kell lendülni, mielőtt élvezhetjük a netes szolgáltatásokat. A jelszó arra való, hogy csak a felhasználó férjen hozzá az e-mailjeihez, a Facebook-oldalához vagy bármely más profiljához. A jelszó soha ne legyen könnyen kitalálható: ne legyen például a születési dátumunk vagy a kutyánk neve! Mindenképpen használjunk kis és nagybetűket és számokat is!

4. A zaklatást a neten sem kell eltérni!

Egyre többször hallani, hogy a gyerekek durván bántanak egymással az online felületeken vagy akár idegenek is zaklatják őket. Tudatosítani kell bennük azt, hogy a zaklatást az interneten sem kell eltérniük és

hogy éppen úgy, ahogy a való életben, lehetőségük van arra, hogy segítséget kérjenek. Hívjuk fel a figyelmüket, hogy ne tartsák magukban a rossz érzéseket, hiszen ha megosztják a problémáikat a felnőttekkel, gyorsan és hatékonyan meg lehet oldani ezeket a helyzeteket.

5. Más bántani a neten is ciki!

Nem csak a zaklatott gyerekekkel kell azonban beszélgatnünk, hanem megelőzve a bajt azokkal is, akik esetleg zaklatóvá válhatnak. A gyerekek nem mindig érzik a tetteik súlyát, ezért sokat segíthetünk nekik a helyzetek megértésében azzal, ha rávesszük őket, hogy képzeljék magukat a másik fél helyébe. Senki nem szereti, még a neten sem, ha csúfolják, piszkálják, megjegyzéseket tesznek a külsejére, vagy bármilyen más tulajdonságára, így könnyebben megérthetik, hogy a cikizés akkor is ciki, ha online csinálják.

6. Ki van a másik oldalon?

Chatelni izgalmas dolog, sokan vannak olyanok, akik a párjukat is a neten találták meg. De észben kell tartani, hogy soha nem tudhatjuk, hogy igazat mond-e az, akivel csak online kapcsolatunk van. A chatszobák különösen alkalmasak a megtévesztésre. Értjük el, hogy a közelünkben élő gyermek tisztában legyen a chatelés veszélyeivel, és ha mindenképpen találkozni akar valakivel, akit a neten ismert meg, soha ne menjen egyedül a találkozóra! Legjobb, ha egy felnőtt kíséri el, de egy barát vagy barátnő is megteszi.

7. Mik azok a szűrőszoftverek és honnan lehet őket letölteni?

Egyre több iskolában tartják fontosnak azt, hogy a gyerekek internetes tevékenységét is kontrollálni tudják. Az szűrőszoftverek segítenek ebben: megakadályozzák, hogy a diákok olyan tartalmakkal találkozzanak a weben, amelyek nem nekik valók. Ha a gyerekekkel ezekről a szűrőszoftvekről beszélgetünk, mindig emeljük ki azt, hogy az ő érdekükben és nem bizalmatlanságból használjuk ezeket a programokat, hiszen véletlenül is rákattinthatnak olyan oldalakra, amiktől aztán később megijednek.

+1. Hová fordulhatunk, ha megtörténik a baj?

Természetesen minden felnőtt arra vágyik, hogy meg tudja előzni a bajt. A gyermekbarat.nmhh.hu oldalon ingyenesen letölthető szűrőszoftverek várnak mindenkit, amelyek segíteni tudnak ebben. Nem lehetünk azonban mindig az internetező gyermek mellett, ezért jó, ha megismertettük vele a www.internethotline.hu oldalt, ahol akár ő is bejelentheti, ha zaklatás éri, vagy ha ijesztő vagy durva tartalommal találkozik. Ráadásul az Internet Hotline oldalán rengeteg játékot és érdekességet is találhatnak a fiatalok, amik segítenek nekik eligazodni az internet világában.

nmhh
NEMZETI MÉDIA- ÉS
HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

Kiterjesztett valóság az új OFI földrajzi atlaszokban

A digitális világban felnövő gyerekek számára is élvezetes módon lehet tanítani és tanulni az OFI legújabb atlaszai segítségével. A kiadványok szórakoztató és egyben alapos tudást nyújtanak világszínvonalú, egyben világszerte nagyon ritkának számító alkalmazásukkal.

Augmented reality (AR) – kiterjesztett valóság. Akinek eddig nem mondott semmit ez az angol kifejezés, most az is megismerkedhet a kiterjesztett valósággal az új OFI földrajzi atlaszoknak köszönhetően.

Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet által kiadott, a Pécsi Egyetem szakértői és a Stiefel Eurocart Kft. térképészeinek közreműködésével készített kísérleti atlaszok már az idén szeptemberben ott lesznek minden iskolában – a hetedik és a kilencedik, illetve bizonyos esetekben az ötödik osztályban ingyenesen jutnak hozzájuk a diákok. Az iskolák ezen felül további példányokat is ingyenesen kapnak, amelyek tanári példányként, tanulói pótlásra vagy az iskolai könyvtár állománybővítésére használhatók.

Az új atlaszok sok mindenben különböznek a korábbiaktól. Leginkább mégis abban, hogy igyekeznek a Z-generáció, a „digitális bennszülöttek” világába illeszkedni, így hozva közelebb a földrajzot a gyerekekhez.

Mit is jelent ez a gyakorlatban?

Az atlaszok elődeikhez képest jóval vékonyabbak, csak a legfontosabb térképeket tartalmazzák. Maguk a térképek is sokkal egyszerűbbek, az igazán lényeges dolgokra koncentrálnak, így – főleg az általános iskolában – sokkal könnyebb a tananyagot elsajátítani. A 11-18 évesek számára a digitális világ a természetes közeg, ezért az atlaszokhoz is készültek digitális kiegészítések, amelyek okostelefon vagy kamerás táblagép segítségével jeleníthetők meg egyszerűen úgy, hogy az eszközzel egy térképlapra fókuszálunk. Így kerül a

Magyarország domborzata térképre hazánk hegységeinek háromdimenziós képe, így emelkedik ki a Föld törésvonalait bemutató térképből egy működő vulkán, vagy így jelennek meg felhők vagy napsütés az időjárási térképen – az éppen aktuális időjárás-jelentésnek megfelelően. Az ehhez szükséges háttérprogram a szokásos módon minden operációs rendszerre (iOS, Android, Windows) az alkalmazás-

áruházból tölthető le ingyenesen. A készítők arra törekedtek, hogy ne csak a legújabb drága készülékeken, hanem akár 2-3 éves telefonokon is fusson az alkalmazás.

Atlaszkiadás a világ élvonalában

Az ilyen típusú, kiterjesztett valóság alkalmazásokat használó tankönyvek ma még nemcsak Magyarországon, de világszerte is nagyon ritkák – ezzel az új OFI-atlaszok a világ élvonalába emelik a magyar tankönyvkiadást. Ezeket a látványos 3D-s alkalmazásokat a diákok maguktól, otthon is szívesen kipróbálják, vagyis a tananyag elsajátítása többé nem kényszer, hanem szórakozás.

Új prezentációs eszköz

Egy új prezentációs eszköz, a kivetítő-megosztó segítségével arra is lehetőség van, hogy a mobiltelefonon megjelenő képet projektorral vagy interaktív LCD-képernyő segítségével nagy méretben is kivetítsék. Ilyen például a Qomo QConnect csoportos prezentációs eszköz.

Az AR-alkalmazásokon kívül egyéb digitális tartalmak is tartoznak az atlaszokhoz. A címlapon lévő QR-kódról elérhető, hetente frissülő „A hét eseménye” mellett a tanárok a Nemzeti Köznevelési Portálról az interaktív táblán is használható tematikus térképeket is letölthetnek ősztől.

Mindig aktuális tartalom

Az iskolai atlaszokat a diákok több évig használják – ennyi idő alatt az adatok egy része elavul. A digitális tartalmak nagy előnye, hogy rendszeresen frissíthetők, így a tanulók és a tanárok mindig aktuális anyagokkal dolgozhatnak. Különösen igaz ez a gazdasági adatokra (például az ipar elhelyezkedésére), de akár a politikai határok változása is követhető kiterjesztett valóság alkalmazások segítségével.

Az új atlaszok természetesen minden tekintetben megfelelnek a kerettanterveknek, és úgy kerültek kialakításra, hogy az érettségihez is teljes körűen felhasználhatók legyenek.

A kiadó szándékai szerint a későbbiekben hasonló digitális tartalmak és AR-alkalmazások fognak kapcsolódni a történelmi atlaszokhoz is, sőt, egyre több, a jövőben megjelenő tankönyvhöz is. •

Herczog Gábor

A STIEFEL EUROCARD KFT. ÜGYVEZETŐJE

Táblagéppel támogatott oktatás indult Kispesten

Saját erőből léptek a táblagéppel támogatott oktatás útjára a kispesti pedagógusok. A beruházás, tanulás és tanítás részleteiről a Kispesti Puskás Ferenc Általános Iskola informatikatanára számolt be.

„Az új tanév mindig számos újdonságot hoz az oktatási intézmények, a tanulók és a pedagógusok életébe. A kötelező változtatásokon kívül az iskolák igyekeznek – a lehetőségekhez mérten – modernizálni, módszereikben megújulni. E gondolatok mentén cselekedve vezette be a Kispesti Puskás Ferenc Általános Iskola a táblagéppel támogatott oktatást az idei tanévtől kezdve” – kezdi beszámolóját Czékmán Balázs, az iskola pedagógusa, aki stílusosan a Facebookon, az Online Tanári Szobában kereste meg szerkesztőségünket cikkével. Örömmel adjuk közre a megvalósított jó gyakorlatról szóló beszámolót, ami azon kívül, hogy számos információt tartalmaz, legalább annyi kérdést is felvet.

18 táblagép

Az intézmény a kezdéshez 18 db táblagépet vásárolt, melyet a három 1. osztály és két 5. osztály vehet birtokba. Az eszközök számából adódóan lesz olyan óra, ahol párban használják az eszközöket, azonban a legtöbb alkalommal minden tanulónak jut egy gép. A módszerek tekintetében fontos megjegyezni, hogy egyelőre nem táblagép-alapú, hanem táblagéppel támogatott oktatásról beszélünk, az eszköz a megszokott óramenetekbe illeszkedik, kiegészítve, erősítve az eddig bevált eszközöket, módszere-

ket. Természetesen a későbbiekben lehetőség nyílik a modern informatikai lehetőségek szélesebb körű kihasználására, úgymint szavazórendszerek használata, online kollaboráció. Ezzel az átmenettel biztosítható a táblagépek fokozatos integrációja, hogy mind a tanulók, mind pedig a pedagógusok megszokják az eszközök használatát, s a gépek minél több tanórán jelen lehessenek.

Saját forrásból

A táblagépekre kezdésnek 25 darab alkalmazás (applikáció) került, melyek között játékos oktató program, rajz-programok, szótárak, lexikon található, ezek egészülnek ki 6 darab saját fejlesztésű applikációval és virtuális osztályteremmel, melyek jelenleg tesztelési fázisban vannak. Az oktatási alkalmazásokat szakemberek segítségével választottuk ki, speciálisan az alsó tagozatosok és az 5. osztályos diákok igényeit figyelembe véve.

A projekt előkészülete egy évet vett igénybe, mely idő alatt az intézmény informatikatanára, rendszergazdája az iskolavezetéssel szorosan együttműködve dolgozta ki az eszközbeszerzésre, pedagógus-továbbképzésre szóló stratégiát. Az iskola büszke arra, hogy saját forrásból és támogatók megnyerésével sikerült összehoznia a projektet, kezdve az eszközök megvásárlásától az eszközök bizton-

ságos elhelyezésén, az applikációk telepítésén át egészen a 60 órás pedagógus-továbbképzésig. A pedagógusok továbbképzése intézményen belüli oktatóval, ún. blended learning formában valósul meg. Ez azt jelenti, hogy 30 óra osztálytermi, 30 óra e-learning oktatás lesz. A tanfolyam első modulját elvégző tanítók, tanárok magas száma (az iskolában oktatók fele) igazolja az IKT és az innováció felé való nyitottságot.

Pilot projekt

A projekt egy éven keresztül pilot projekt formában működik, a táblagépek oktatási célú bevezetése és használata egy kutatáshoz kapcsolódik. A kutatás vizsgálja a táblagéppel támogatott oktatás eredményességét, a tanulókhöz, pedagógusokhoz való viszonyulását. Mindezek mellett pedig a saját fejlesztésű applikációk és a speciálisan az intézmény számára fejlesztett virtuális osztályterem felhasználási tapasztalatai kecsegtetnek előremutató információkkal. Az iskola vezetése kidolgozott stratégiával rendelkezik a projekt folytatására, így a hosszú távon való fenntarthatóság is megoldható. •

CZÉKMÁN BALÁZS

INFORMATIKATANÁR

Kispesti Puskás Ferenc Általános Iskola

www.puskas.kispest.hu

Digitális írástudás – jobb életpálya

A 2015 júniusában az Országházban megtartott Információs Társadalom Parlamentjét számos köznevelési szakember részvételével rendezték meg. (A rendezvény előadásainak videofelvételei az Infotér Egyesület honlapján érhetők el, ld. a QR-kódot cikkünk végén.) Itt jelentette be Laufer Tamás, az Informatikai Vállalkozások Szövetségének (IVSZ) elnöke, hogy hazánkban az informatikai szektorban komoly munkaerőhiány mutatkozik, miközben kiemelkedő jövedelemre és folyamatosan emelkedő életpályára van kilátásuk az itt dolgozóknak. Közös érdek tehát, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelő digitális írástudású fiatalok hagyják el az iskolákat. Ennek fejlesztése céljából például a programozást népszerűsítő lehetőségeket, a programozási készségek fejlesztési módszertanát is terjeszti az IVSZ. Idén nyáron is számos táborot rendeztek e témában, ahova ingyenesen várták a pedagógusokat. A cél az informatikai környezet működésének megértetése volt. A népszerű programról és a digitális írástudásról [Horváth Ádámmal](#), a program szervezésében részt vevő IVSZ oktatási munkacsoport-vezetőjével beszélgettünk.

Miért volt érdekes ez a tábor a pedagógusok számára?

H. Á.: Ingyenesen biztosítottunk az érdeklődő pedagógusok számára tananyagot, módszertant, leírásokat, hozzáférést a korábbi táborok anyagaihoz. Az IVSZ terve, hogy az ez iránt érdeklődő pedagógusok csatlakozzanak hozzánk, és maradjanak egy hálózatban, adjanak visszajelzést, vigyék tovább ezt a módszertant. Minél többen szerveznek szakköröket, táborokat, de ami a legfontosabb: a digitális írástudást fejlesszék szinte bármely tanórán a bemutatott módszerekkel. Főleg általános iskolai informatikanárokat érkeztünk hozzá, de más tantárgyak oktatóit is örömmel fogadtuk.

Mi volt a távolabbi cél az egyedülálló tanártovábbképzéssel?

H. Á.: Távolabbi célunk, hogy az informatikus szakmát és az ahhoz vezető utat mutassuk meg. Az IVSZ-nél mi úgy látjuk, hogy bárkiből lehet informatikus. Az informatikus életpálya már egész fiatalon megismerhető és megszerethető. Olyan szakemberekre van szüksége a szakmának, akik nemcsak alkalmazni tudják a programozási nyelveket, hanem kreatívan új rendszereket tudnak létrehozni. Ennek keretében a pedagógusoknak azt mutattuk meg többek között, hogy milyen részképességeket igényel ez a szakma, és ezeket hogyan lehet már akár alsó tagozatban is fejleszteni. Mi azt a szemléletváltást szeretnénk támogatni, hogy a programozási ismereteket ne feltétlenül azonosítsák az informatikus szakmával, hanem olyan alapképességnek tekintse mindenki, amelyre kisebb vagy nagyobb mértékben, de mindenkinek szüksége van. A programozás az önkifejezés és az önálló cselekvőképesség legújabb és egyre növekvő fontosságú alapképessége, amelyre az élet egyre több területén van szükségük nem csak a programozóknak.

A digitális írástudás szintjeire érdemes odafigyelni, mit kell tudnunk erről? Van egy közkeletű tévhit, hogy a mai gyerekek digitálisan műveltebbek az idősebbeknél, például a pedagógus korosztályánál, mert sokat vannak a számítógépek előtt, aktívan használják azokat, és az okostelefonokkal is sok időt töltenek. Igaz ez a különbség a digitális műveltség területén?

H. Á.: Az egyik legnagyobb nemzetközi kompetenciamérés a digitális írástudást hat szintre osztja. A felmérések szerint a nullától négyig terjedő szinten van a gyerekek 60%-a Magyarországon, emellett azt kell tudni, hogy a 0-2-ig gyakorlatilag a digitális analfabetizmust jelenti. A 3. és a 4. szinten lévők már alapvető szolgáltatásokat és alkalmazásokat tudnak használni. Az igazi eredmények a 4-5-6. szinten jelentkeznek. Az ezeket elérőkre jellemző, hogy egy adott problémára ki tudják választani azokat az alkalmazásokat, amelyek a probléma megoldásához szükségesek, mondjuk egy táblázatkezelőt vagy bármilyen egyéb alkalmazást, ezt fel tudják használni a probléma megoldásához, és a problémához vezető utat képesek publikálni, megosztani másokkal. Ez egy összetett, több részképességből álló

kompetenciacsomag, ami a digitális írástudás elemeire épít. Ennek minden egyes elemével viszonylag jó szinten kell ahhoz rendelkezni, hogy valaki magas színvonalon tudjon teljesíteni. Az 5. és a 6. szint a gyakorlott szint, erre lenne szükség a munkaerőpiacon, akkor is, ha valaki nem informatikus.

Megnézték, hogy a Nemzeti alaptantervvel milyen módon van párhuzamban a digitális írástudás fejlesztése?

H. Á.: A NAT rendben van, hisz az összes olyan részképességet, ami a digitális írástudáshoz szükséges, megjeleníti mint fejlesztendő célt. A probléma a kerettantervekkel van, egyrészt nagyon alacsony óraszámot rendelnek hozzá ezekhez az elemekhez, másrészt pedig elavultak. Eszközközpontúak, ahelyett, hogy szolgáltatásközpontúak lennének. Azt vizsgálják, hogy egy eszköznek milyen perifériái vannak. Például a felhőalapú szolgáltatásoknál, amelyek nem egy adott eszközhöz kapcsolódnak, sem a terminológiájá-

ban, sem a használatában nem követik a valóságot. Itt egy frissítésre mindenképpen szükség lenne.

Hogyan segíthetünk a helyzeten?

H. Á.: A NAT következetes betartása alapvető: a digitális írástudás fejlesztése kiemelt kompetenciafeladat. Nemcsak informatikaórán, hanem az összes tantárgy keretén belül fejleszteni kell. Erre vannak innovatív törekvések, ezeket érdemes követni, testre szabni, átvenni. Nem az informatikaóraszám-növelés az egyetlen megoldás, de azt tehermentesíteni kell a digitális írástudás összes kompetenciájának fejlesztése alól. Az informatikaórán például a hardveres-szoftveres működésekre koncentrálnak.

Az a pedagógus, akinek érzése szerint nincs megfelelő szintű digitális írástudása, hol tudja megszerezni ezt?

H. Á.: Rengeteg továbbképzés van, de ezek vagy fizetősek, vagy ajánlason alapulnak. A képzési piacon változások

zajlottak le, úgy látjuk, hogy beszűkült a pedagógusképzés köre, de ez csak az egyik oldal. Hiszen éppen a digitális technológia teszi lehetővé, hogy a pedagógusok egymás között megosszák a tudásanyagokat, alternatív képzéseket tartsanak, online csoportokat, tudásmegosztó fórumokat működtessenek, saját igényeik szerint. (Ezeket honlapunkon rendszeresen bemutatjuk – a szerk.) Erre időt és energiát kell szánni. De megéri. •

Fülöp Hajnalka

Az 2015-ös Információs Társadalom Parlamentjén a közneveléssel és IKT-oktatással, informatikai tudásépítéssel kapcsolatosan elhangzott előadások is elérhetők az Infotér Egyesület videotárában.
www.infoter.eu/video

Bőség zavar nélkül- Tanárok Éjszakája a kapcsolódás jegyében

A 2015. szeptember 28. és november 15. között zajló Múzeumok Őszi Fesztiváljának egyik kiemelt tematikája ezúttal is a Tanárok Éjszakája lesz, ennek apropóján összesen 60féle programmal várják a hazai múzeumok a pedagógusokat.

A 2006 óta futó országos fesztivál keretében 2013-ban hagyományteremtő céllal elindított tematikával kapcsolatban újdonságnak számít, hogy a korábbi évek gyakorlatától eltérve 2015-ben nem egyetlen napra – október 10-re – összpontosulnak a pedagógusoknak szóló programok, hiszen minden múzeum, a helyi sajátosságok figyelembe vételével maga dönthette el, hogy mely napon tudja a legtöbb pedagógust megszólítani. Az egymásra szervezéseket elkerülve a pedagógusoknak valódi lehetősége nyílik arra, hogy zavartalanul élvezzék a bőséges kínálatot, és kedvükre szemezgethessenek az őket érdeklő programok között, sőt akár az ország több különböző pontján is belekóstolhassanak a múzeumok nekik szóló kínálatába.

Lehet miből válogatni, hisz a programok palettája idén is színesnek ígérkezik. A múzeumok kulisszatitkainak felvillantásától illetve a különféle tantárgyakhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai kínálat inspiráló lehetőségeinek bemutatásától kezdve a szakmai és módszertani tapasztalatcserén és különféle szakemberek bevonásával tartott kötetlen beszélgetéseken keresztül a meglepetésekkel fűszerezett és rendkívüli élményeket tartogató estekig terjed a lehetőségek tárháza.

A további részletekért érdemes ellátogatni a Múzeumok Őszi Fesztiválja hivatalos honlapjára: www.oszifesztival.hu.

A Múzeumok Őszi Fesztiválja szervezője:

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

2015 www.oszifesztival.hu
SZEPTEMBER 28.
→ NOVEMBER 15.

Előkészületben a Nemzeti Köznevelési Portál

Idén ősszel, a tervek szerint novembertől teljes funkcionalitással indul a Nemzeti Köznevelési Portál (NPK) – www.nkp.hu –, amellyel a pedagógusok, diákok és a szülők is támogatást kaphatnak a tanuláshoz, tanításhoz. A digitális felület lehetővé teszi, hogy az érintettek követni tudják a tanulmányokban való haladást és eredményeket, tehát korszerű módon bevonódhatnak az oktatási rendszer folyamatába. A sokak által kíváncsian várt portál jellegzetességeiről, az ott elérhető tevékenységekről feltett kérdéseinkre az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) szakemberei válaszoltak.

www.facebook.com/nemzetikoznevelisportal

Milyen szerkezetű lesz a portál, mik a főbb elemei?

OFI: A Nemzeti Köznevelési Portál egy olyan egykapus hozzáférésű, tartalmi-módszertani, digitális támogató eszköz, mely a pedagógusoknak, a diákoknak és a szülőknek is külön-külön kínál tananyagokat, tankönyveket és tanulást támogató szolgáltatásokat.

Úgy tudjuk, hogy a portál asztali számítógépen, táblagépen, okostelefonon, Android, iOS, Windows – környezetben is működik majd.

OFI: A Nemzeti Köznevelési Portál online elérhető, platformfüggetlen (tehát mind mobil eszközön, mind személyi számítógépen, mind laptopon, táblagépen megnyitható) digitális tananyagtár.

Milyen tevékenységeket támogat a portál a pedagógusok által elérhető felületen?

(A támogatott tevékenységek sokfélesége miatt a válaszokat pontokba szedve kaptuk meg, így közöljük a jobb áttekinthetőség érdekében – a szerk.)

OFI:

- Segíti a tanulók ismeretszerzési, rendszerezési képességének, valamint digitális kompetenciájának fejlesztését.
- Ösztönzi az új, tanulók számára is érdekes tartalmak összegyűjtését, feladatsorok összeállítását. Lehetővé teszi azok megosztását.
- A felhasználó a kerettantervhez illeszkedő tananyag-adatbázisból válogathat, kereshet tananyagot.
- A tanuló és a pedagógus is saját tanulási útvonalatokat állíthat össze, illetve átrendezheti a meglévőket.

- Az portál használója feltölthet saját készítésű feladatokat.
- A pedagógus házi feladatot oszthat ki, melyet a rendszer ellenőriz is.
- A tanár a diákok sokféleségének megfelelően támogatást kap a differenciált oktatáshoz.
- A portálon a felhasználó szakköröket alapíthat, ahol egyéni tematika szerint dolgozhatják fel közösen a tananyagokat.
- A pedagógus kollégák megismerhetik más pedagógusok jó gyakorlatait, pedagógiai megoldásait, ötleteit.

Milyen tevékenységeket támogat a portál a diákok által elérhető felületen?

OFI: A Nemzeti Köznevelési Portál hangvétele és megjelenése a korosztály igényeihez illeszkedik, ahogy a

szlogenje is tükrözi: „Kattanj a Tudásra!”. Ezen kívül a következő tevékenységeket támogatja majd:

- A portál támogatja a tanulás „nyelvének” elsajátítását – segíti az önálló tanulás készségének fejlesztését.
- Az tanulók számára az együtt-tanulás új „tereit” teremti meg. A tanulók csoportokat hozhatnak létre, szakkörökhöz csatlakozhatnak, saját feladatokat tölthetnek fel.
- Gazdag tartalmat kínál ahhoz, hogy a tanulók saját érdeklődésüknek megfelelő vagy feladataik elvégzése szempontjából hasznos tartalmakat és feladatokat kereshessenek és találjanak maguknak.
- A digitális felület használata közvetlenül segíti elő a digitális kompetencia fejlesztését.
- A portál új módszereket kínál a felmérésekre, felelésekre való felkészüléshez.
- A felület játékos, élményalapú tanulási környezetet biztosít.
- Mérhetővé teszi a fejlődést: a diák visszajelzést kap eredményeiről.
- A portálon kedvenc feladatok megjelölhetők és megoszthatók a közösségi oldalakon.

Milyen tartalomtípusok lesznek elérhetők a portálon?

OFI: A portálon sokféle tartalom elérhető lesz, a különféle igényeknek megfelelően. Lesznek tesztsorok, hanganyagok, képek, külső hivatkozások, letölthető dokumentumok. Ezen kívül elérhetők lesznek PDF-ek, tesztkérdések, videók, webalkalmazások, tankönyvek, animációk és feladatok is. Lesznek ún. Scorm-csomagok is (Sharable Content Object Reference Model = megosztható tartalmi objektumok hivatkozási modellje). Mivel a régóta használt Sulinet is ezt a dokumentumot támogatja, a pontos meghatározásért is a Sulinet Sűgőjét kerestük fel. Eszerint „ezek olyan internetes tartalmak összerendezett együttesét jelentik, amelyet a Scorm szabvány tanulási objektumai szerint állítottak össze. Ezek a csomagok tartalmazhatnak internetes oldalakat,

grafikát, Javascript programot, Flash bemutatót és minden egyebet, ami egy internetes böngészőben megjeleníthető. A Scorm olyan informatikai szabványok összessége, amelynek az elektronikus tanulási környezetek számára tartalmak manipulációját teszi lehetővé.”

Egy korábbi információ fórumon szó volt arról, hogy lesznek ún. adaptív tesztsorok, amik változnak, például nehezednek a felhasználók – diákok – válaszadásainak megfelelően. Mit lehet erről tudni?

OFI: Az NKP fejlesztése az előzetesen meghatározott ütemben halad, 2015 őszétől terveink szerint széles felhasználói kör kezdheti meg a használatát. A jelenlegi projektben meghatározott összes funkciót 2015. október 31-ig fejlesztjük be, a portál 2015 novemberétől üzemel a teljes, a projektben tervezett funkcionalitással. Az adaptív feladatso-
rok is ekkortól lesznek elérhetők.

Milyen jogosultsági szinteken léphetnek be a felhasználók, és mi tartozik az egyes szintekhez?

OFI: Az NKP felületét bárki ingyenesen használhatja, az azon lévő tartalmak mindenki számára hozzáférhetők. Az oldal néhány funkciója (főképp a közösségi, tananyag-szerkesztési funkciók) regisztrációhoz kötött. Az NKP lehetőséget biztosít Facebook, Google vagy Outlook azonosítóval való belépésre.

Milyen tanulási eseményekhez köthetők a portál elemei?

OFI: Ahogy korábban is jeleztük, az NKP online elérhető, platformfüggetlen – tehát mind mobilkészítőn, mind személyi számítógépen, mind laptopon, tableten stb. megnyitható – digitális tananyagtár. Az osztálytermi körülmények között kivetítve és interaktív táblán is használható, de a pedagógus akár megteheti azt is, hogy a tanulók saját mobilkészítőjét használja fel a tanórán. Az NKP használata nem igényel magas szintű számítógépes ismereteket, hiszen felépítése logikus és könnyen átlát-

ható. Az NKP ugyanakkor az otthoni, önálló tanulásban is használható: a diák maga keresheti meg az érdeklődési körének megfelelő tananyagokat, sőt, a tudáspróbák eredménye alapján a rendszer felkínál további feladatokat, olvasmányokat, videókat stb., amelyek a tanuló ismereteit bővíthetik, illetve segíthetnek azokat jobban elmélyíteni. Mivel az NKP rendelkezik majd azzal a funkcióval, hogy közösségeket, osztályokat lehet létrehozni, így a pedagógus akár egész osztályának, akár egy-egy diákjának adhat fel házi feladatot az NKP-n keresztül, melynek eredményeit ellenőrizni is tudja. De létrehozhatók ugyanígy szakkörök és önképző körök, akár a diákok által is. A portálon a szülők utána olvashatnak annak, amiről gyermekük éppen tanul, a regisztrációt követően pedig megnézhetik gyermekük teszt eredményeit, illetve javasolhatnak neki feladatokat, de akár maguk is összeállíthatnak új tesztsorokat. Az NKP összességében tehát az osztályteremben és otthon is használható, hiszen nemcsak a tanórai tanítást-tanulást, hanem az önálló, otthoni gyakorlást, felkészülést is támogatja.

Hogyan kapcsolódik az NKP az OFI honlapján elérhető elektronikus tananyagokhoz? Mi lesz ennek a portálnak a sorsa az NKP beindulása után?

OFI: Az etananyag.hu-n jelenleg elérhető tartalmak az NKP-n lesznek elérhetők annak indulásával.

Hogyan készülhetnek fel a pedagógusok a portál használatára?

OFI: Az NKP 2015 őszén indul élesben, a tesztidőszak lezárulása és annak tapasztalatainak beépítése után. A tesztidőszak alatt tájékoztató előadásokon, illetve az NKP Facebook-oldalán – [facebook.com/nemzetikoznevelésiportal](https://www.facebook.com/nemzetikoznevelésiportal) – tájékozódhatnak az érdeklődők. Az NKP használatára vonatkozóan számos kiadvány mellett felkészítéseket is szervezünk majd a pedagógusok számára, de a portálon is elérhető lesz a használatára vonatkozó „tananyag”. •

Fülöp Hajnalka

Amikor a negyvenöt perc kevésnek bizonyul...

A gyógypedagógiában is van létjogosultsága a fejlesztő számítógépes játékoknak, **Ujhelyiné Szeverényi Irma** gyógypedagógus Örömpedagógia című blogjában folyamatosan megosztja a témában szerzett tapasztalatait.

Foto: www.szevirma.blogspot.hu

Fontos a beszélgetés

Az IKT-val támogatott gyógypedagógiai fejlesztéseim során gyakran küszködtem a 45 perces órakeret szűkös voltával. Mivel munkánk célja a gyermekek komplex, harmonikus személyiségfejlesztése, ezért a foglalkozás nem korlátozódhat le csupán egy manuális vagy akár számítógépes oktatóprogram által történő feladatsoros gyakoroltatásra. Fontos a beszélgetés. Fontos, hogy egymás szemébe nézzünk, és elmondjuk összes bánatunkat, örömünket, ami egy hét alatt ért bennünket. Természetesen nem kötelező jelleggel, mert a kislabdát egy mondat nélkül tovább lehet adni, ha éppen nincs kedve valakinek egy szót sem mondani. Bár ez igen ritkán fordul elő, mert már a folyosón való találkozáskor egyik-másik kisgyermek odasúgja fülembe, hogy „Irma néni, van egy jó hírem”, vagy adott esetben „rossz hírem”, amit alig várnak, hogy elmondjanak odabent. S ha elke-

dődik a „disputa”, azt nehéz sokszor lezárni, annyi a mondanivaló... És ez így van jól. Ha jó hírünk van, jobb kézzel tartjuk a kislabdát, ha rossz hírünk van, akkor a balban. Szépen rögzül bennük az irányok fogalma. A fejlesztőszobámban vannak manuális eszközök is, hogy ne uralkodjon el a számítógép használata. Mindkettőt alkalmazni azonban szinte lehetetlen 45 perc alatt.

Zene – az kell

Évekkel ezelőtt, amikor osztálytanító voltam, a zenét mindig belecsempészttem az óráimba. Sőt, szabad mozgással, a Kokas-módszer adaptálásával ötvöztem lazító perceinket. Talán nem kell külön részletezni a zene transzfer hatását minden vonatkozásban. Most, utazó gyógypedagógusként sem szeretném a gyermekeket megfosztani ettől a terápiás élménytől. Viszont ezek a percek sem férnek bele a szűkös 45-ös keretbe. A foglalkozások befejezésekor éppen történő kocka-

dobásokra is időt kell hagyni, amit örömmel várnak az óra végén kis tanítványaim.

Egy szó, mint száz: szeptembertől tömbösítve tartom a heti két fejlesztőfoglalkozást. Azt nem mondom, hogy minden simán, gördülékenyen megy. Sok tapasztalat, kísérlet, próbálkozás van mögöttem az elmúlt hónapokat illetően.

Az önreflexió jó gyakorlata

Itt említem meg a Tanárblog egyik szerkesztőjének, Prievara Tibornak nevét, aki többször is felhívja a figyelmünket arra, hogy ne csak a sikerekről beszéljünk, hanem azokról is, amiket kudarcként élünk át gyakorlatainkban. Természetesen a sikereinkről szívesebben adunk hírt, én legalábbis. Mindig úgy gondolom, hogy pedagógus társaimat ezzel inspirálom, segítem. Viszont valóban fontos, hogy nyilvánvalóvá tegyük, hogy azok a közzétett „kozmosz pillanatok”, amiket sikerekként könyvelünk

el, számos nehéz perc, kudarcos élmény közepette születnek meg. Én magam is megyek nem egyszer haza egy-egy iskolából csüggedten, fáradtan. Van, amikor hiábavalóvá válik a hosszú órákon való felkészülés. S ennek számtalan oka lehet. Az IKT-val oktató pedagógusok réme, ha a technika cserben hagy bennünket. Csupán csak egy példa: néhány héttel ezelőtt a Kódolás Órája programra készültem fel egy napra. Egyetlenegy foglalkozás nem sikerült, mert éppen ekkor az internet nem működött az iskolában. Persze ilyenkor elő kell venni ám a B terveket, amikből szerencsére van bőven. A programot pedig a következő napokban azért folytatni tudtuk. Vagy az is előfordulhat, hogy a gyermekek nincsenek olyan állapotban, hogy örömmel elvégezzék az általam felkínált feladatokat. Ennek is számtalan oka lehet, amire rá tudunk jönni némi kis odafigyeléssel, néhány perces beszélgetéssel. Viszont van, amikor nem is tudjuk, mi a valódi ok, de nem úgy ment a foglalkozás, ahogy azt mi szeretnénk volna. Ekkor is előveszem és levetítem magamnak a foglalkozás videóját, amit egy állványra szerelt fényképezőgéppel örökít meg, és levonom a tanulságokat, mit kellett volna másképpen mondanom, tennem. Persze, ha érzem, látom, hogy valami szívem szerinti volt, abból nagy örömmel készítek megosztásra való videót. Csak mellékesen jegyzem meg: ha egyszer nyugdíjas

leszek – azért már nem sokat kell várnom erre –, lehet, hogy készítek egy sorozatot a kudarcos foglalkozásaimból. Ki tudja, talán még ezzel is segítségére lehetek valakinek...

Kozmikus pillanatok

Visszatérve azonban a jelenbe: a minap nagy örömmel tértem haza a Herman Ottó Általános Iskolából. Igen, „kozmosz pillanatokkal” ajándékozott meg a Sors. Egy másodikos és egy harmadikos kisfiú jött be hozzám fejlesztésre, akik számomra örömteli perceket szereztek. Így hát engedtessek meg, hogy most ne a kudarcaimról számoljak be, hanem erről a számomra élményt jelentő foglalkozásról írjak néhány sort. Korábban a blogomban már írtam, hogy digitális osztályteremként használom az Anyahajó blogunkat, ahol erre a napra egy feladatsort tűztem ki a fiúk számára. (A feladatsor itt érhető el: anyahajosegit.blogspot.hu/p/feladatok.html.) A ClassBox Pontgyűjtő játék feladatait együtt csináltuk meg a közös munka, játék örömeit ízelve. Viszont a Kódolás Órája világjátékát Rómeónak szántam. A feladat nehézsége miatt tudtam, hogy mellette kell, hogy üljek, hogy hátulról navigáljam, segítsen. Addig azonban Peti-kémnek kellett valamit kigondoljak, amit egyedül is képes megoldani, és hasznos, egyben szórakoztató is lesz számára. Tudtam, hogy ismeri, sőt, nagyon kedveli a Minecraft játékot. Így ezt kínáltam fel számára. S itt jöttek a meglepetések. Rómeó gyönyörűen tudott haladni a kódolás során, és meg is kapta oklevelét az elért szintek után. Peti pedig alkotott addig a Minecraft területén. Ekkor helyet változtattam. Rómeónak adtam át a szabad alkotás lehetőségét a Minecraft játékában, én pedig Peti mellé álltam kis digitális fényképezőgéppel, remélve, hogy kapok tőle némi kis beszámolót arról, amit e néhány perc alatt alkotott. Nem csalatkoztam, sőt néhány pillanatig ámulva néztem és hallgattam.

Minecraft és egyéb játékok

Csak csendben, zárójelben jegyzem meg: Petike és a hozzá hasonló, sok-sok úgynevezett sajátos nevelési igényű kisgyermek esete talán gondolatébresztő lehetne egy vadonatúj pedagógiai rendszer és módszer létrejöttében. Ha ez valószínű lenne, talán sokkal kevesebb SNI-s papír, vagyis az illetőt esetleg hátrányosan minősítő szakvélemény születne meg...

Na de folytassuk ismét a jelenben: amíg Peti beszámolója tartott, addig Rómeó is csodaszépet alkotott. Három fotót is készített Minecraft-i rezidenciájáról, amelyeket a ClassBox Pontgyűjtő játékról készített felvételével, valamint a Kódolás Órája elvégzésével nyert oklevelével együtt töltött fel saját bloghajójába. Mi meg Petivel az ő blogjába illesztettük be az általa készített felvételeket.

Tehetség-rehabilitálás és sikerélmény

Ez a nap is megerősített hitemben és meggyőződésemben, amely szerint nem a deficiteket, a hiányokat kell hangsúlyozni, és azokat a diákokkal esetleg unalomig gyakoroltatni, hanem kíváncsi lenni felismerni bennük a potenciális erősségeket, a kapott talentumokat, s azokat tehetség-rehabilitációs folyamatokkal, sikerélmények biztosításával kibontakoztatni. Egy sikeres életet alapozhatunk meg ilyen esetekben a ránk bízott gyermekeink számára. S higgyük el: ha elkötelezetten és szakmai, valamint emberi kiválósággal tesszük kitarthatóan a munkánkat, még az úgynevezett részképesség-zavarok is csökkenni fognak, sőt, meg is szűnhetnek sok-sok tanulásban akadályozott tanuló esetében. Rajtunk múlik, hogy a mai Einsteinok, Edisonok, Flaubert-ek ne éljék meg azokat a szenvedéseket, amelyeket ők megélték kisgyermek-kori akadályoztatásaik miatt... •

Ujhelyiné Szeverényi Irma

Névjegy

**Ujhelyiné
Szeverényi
Irma**

Utazó gyógypedagógusként dolgozom
Budapesten, a Zuglói

Benedek Elek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben. Örömpedagógia című honlapon itt érhető el: www.szevirma.blogspot.hu

Tíz nap a kiterjesztett valóságban

Szó szerint varázslatos oktatási tereket hozhat létre szinte bárki az ún. kiterjesztett valóság használatával, egyszerű módon, egy QR-kód és egy okostelefon segítségével, hisz ezzel szinte bármilyen vizuális tartalom megjeleníthető bárhol. De tényleg! **Tóth Éva** valódi, gyakorlatias innovatív pedagógus, aki a Nagykátai Ipari Szakközépiskola és Szakiskola angoltanáraként remek megoldásokat oszt meg pedagóguskollégáival.

„Volt szerencsém az egyetlen magyar résztvevőként ott lenni az eTwinning Learninglabs angol nyelvű, Augmented Reality (AR) – kiterjesztett valóság című internetes kurzusán. Különböző előzetes várakozások nélkül jelentkeztem erre az online, 10 napos képzésre, de amit kaptam tőle, az minden képzeletemet felülmúlta” – mondja Tóth Éva.

Egyéni tanulási útvonalak

A 10 napot négy részre osztották, minden részben más-más téma köré gyűjtöttük az alkalmazásokat. Egyes témákon belül voltak feladatok, melyekből adott pontszámot kellett teljesíteni. Itt jött a kurzus egyik nagy erőssége: a résztvevő önmaga dönthette el, melyik feladatot választja, melyik illik diákjai érdeklődési körébe vagy éppen szerény technológiai keretei közé. Amellett, hogy voltak olyan videók és megbeszélések, amik kötelezőek voltak, a 10 nap legnagyobb kincse abban rejlett, hogy olyan alkalmazásokat mutatott, melyeket akár másnap bevihettünk az osztályterembe, ahogy tettem én is, és egy részüket azonnal a diákokkal próbáltam ki. Az összes alkalmazás (részben) ingyenes. A mobil platformra ajánlottak közül még nem mindegyik platformfüggetlen, vagyis nem érhető el iOS, Windows és Android operációs rendszerről egyaránt.

Okostelefon – csoportban-tásban

A mobilalkalmazások közül a minden rendszeren futó QR-kódokat tesztel-

tem le tantermi környezetben. Volt szerencsém ezt olyan osztályban tenni, ahol szinte mindenkinek okostelefonja van (14. évfolyam). Alacsonyabb évfolyamokon a tapasztalatok szerint szakiskolában 3-4 csoportra osztva szoktuk ezeket használni, mert annyi telefon akad. A QR-kódok olvasásához nem szükséges internetkapcsolat, viszont a későbbiekben említett QR voice-hoz igen. Felmerül persze a kérdés, hogy ezek az újítások hogyan egyeztethetők

össze a tanmenettel. Nem kell, hogy az innováció uralja a teljes tanítási gyakorlatunkat vagy az egész tanórát. Minden a tanári kreativitáson múlik és persze azon, hogy mik a diákjaink igényei, és milyen környezet vesz minket körbe.

Ismerkedés a kommunikációs eszközökkel

Az első részben újfajta kommunikációs eszközökkel ismerkedtünk. A csoport alapvető tere a Facebook

mellett a Twitter volt, ami Magyarországon nem annyira elterjedt, így legalább ezzel is megismerkedtünk. Volt még szó a következő alkalmazásokról: Tweepssmap (vagyis: „milyen országból származnak a követőim?”) vagy a MysterySkype. (Utóbbi lényege, hogy a Skype-on két közösség, pl. osztály kapcsolatba lép egymással, s miközben kérdéseket tesznek fel egymásnak, megpróbálják kitalálni, a másik csoport hová valósi. Tóthné Bán Gyöngyi, a Boglári Általános Iskola angoltanára dolgozott ezzel a programmal nemzetközi érdeklődés mellett, amiről a Modern Iskola is beszámolt. Erről és a többi online elérhető eszközről a cikk végén lévő QR-kódon lehet többet megtudni!)

Hogy működik a QR-kód?

A második rész a QR-kódok készítésére és használatára fókuszált, illetve a kiterjesztett valóságra. A 14-es mechatronikai technikus diákjaimmal azonnal belevetettük magunkat a QR-kód és QR voice használatába. A siker elsőprő volt: sokat tehet a kiejtés miatti frusztráció ellen vagy egyszerűen az idegen nyelvi kommunikáció megkönnyítéseért. Mindenképpen használjuk majd őket további projektjeink során. A kiterjesztett valósággal kapcsolatos alkalmazások, mint a colAR vagy a Zientia (mobilalkalmazások) inkább a kisebb korosztályt célozzák meg, így itt a tesztalanyom az óvodás kisfiam volt. Az alkalmazások egyes részei ingyenesek, ezeket tudtuk kipróbálni: ki kell nyomtatni a képeket, majd kiszínezni őket. Kisfiam óriási sikerként könyvelte el, ahogy életre keltek a rajzai. A Zientia hasonló alapon működik, ott egy angol mesét hallgathatunk meg ingyen, ahol a mi kiszínezett nyulunk vagy teknősünk a főhős. Megtanultuk azt is, hogyan lehet saját tartalmat készíteni pl. Aurasma alkalmazással, és olyan témákról beszélünk, mint QR-kódok az oktatásban.

Térképekkel dolgozni

A harmadik részben a térképek voltak a központban. Itt megismerhettük a következő eszközöket:

- Map a list (térkép Google kérdőívből)
- FLR walk
- Tripline (online útvonal-térkép)
- Map Treasure Hunt (online kincskeresés)

Ezek közül a FLR walkot valósítottuk meg diákjaimmal, ami lényegében nem más, mint az 50 lépésenként előre-balra-jobbra néző fényképek készítése, amiből egy prezentáció születik. A diákok imádták és állandóan a kamera elé ugráltak, hogy minden képen rajta legyenek. Teljesen bevonódtak! Megtudhattuk azt is, hogyan lehet a valóságot manipulálni Word vagy PowerPoint segítségével, vagy hogy mire használható a Photosynth. Így „került” Chuck Norris az iskolánkba. Figyeltünk arra, hogy a kultúra legyen a központban: idővonal, IKT-táblázat készítése vagy éppen saját Van Gogh-festményünk elkészítése is sorra került.

eTwinning partner keresés

Az informatikai tartalmak mellett volt lehetőség eTwinning partnerek keresésére és egymás iskoláinak megismerésére. A Facebook csoportba és a padlet.com oldalra (internetes ingy-

nes csoportmunka felület) gyűjtöttük munkáinkat, így láthattuk, ki milyen felhasználási módot talált az adott alkalmazásokra. És még ha látszólag véget is ért a 10 nap, a kapcsolat tovább él Facebookon és Twitteren keresztül. Arról nem is beszélve, hogy az ott tanultak beépültek a mindennapi tanítási gyakorlatunkba. A kurzust tartó belga Bart Verswijvel és horvát Arjana Blazic személyében igen közvetlen, kedves és roppant felkészült oktatókat ismertem meg, mindenkinek csak ajánlani tudom a kurzuson való részvételt a jövőben. •

TÓTH ÉVA

ANGOLTANÁR

Nagykátai Ipari Szakközépiskola és Szakiskola

A cikkben idézett programok, weblapok, alkalmazások és fotók itt érhetők el:

www.moderniskola.hu/cikk/virtualis-kalandpalya-angoloran-szakiskolaban

Menekültek mindig is voltak és lesznek is

A migránsok ügye olyan kérdés, amit nem lehet megkerülni, elhallgatni. Egészen biztos, hogy felmerül a diákokkal folytatott beszélgetések során meg abban az esetben is, ha a pedagógus nem tervezi az ezzel történő foglalkozást. A jelenre történő reflektálás nélkül a pedagógus nem tud hiteles lenni.

A hiteles reflexió pedig ebben a kiszámíthatatlan, napról napra újabb eseményekkel, olykor sokkoló médiahírekkel terhelt problémakörben különösen nehéz. Az ország hangulata a menekültek tömeges megjelenése előtt sem volt rózsás, a kölcsönös bizalmatlanság, a szolidaritás hiánya, az előítéletek felerősödése, a jelen és a jövő bizonytalansága miatti ösztönös bűnbakképzés már évek óta jól érzékelhető.

A jelenlegi helyzetből fakadó kihívásokra történő megfelelő reagálás, az iskola, a pedagógusok iránti elvárások megfogalmazását ez a kiinduló helyzet is nehezíti. Nem is tudok többet ígérni, mint a témáról való közös gondolkodás elindítását.

Fontos, hogy a pedagógus, amennyire tud, pontosan tájékozódjon, ne a gyakran megalapozatlan hírek, szenzációnak számító események mentén alkosson ítéletet. Tisztában kell lennie azzal, hogy a történésekre csekély a befolyásunk, viszonylag szűk az egyén mozgástere, de segítheti a tanítványait abban, hogy ne ragadják el őket a szélsőségek, törekedjenek megalapozott véleményalkotásra, gondolataikat, tetteiket ne az indulataik határozzák meg.

Mi az, amit tudunk?

Menekültek mindig is voltak és lesznek is, amíg a világban vannak háborús, polgárháborús góccok. Az Európai Unióba és Magyarországra is érkeztek már évekkel ezelőtt is menekültek, de az utóbbi hónapokban megsokszorozódott a számuk. A legtöbb menekült jelenleg öt

Foto: www.oecd-educationtoday.blogspot.fr

országból érkezik: Szíriából, Afganisztánból, Koszovóból, Eritreából és Szerbiából. Ezekon kívül is jönnek migránsok háborús, illetve terror sújtotta övezetekből: pl. Pakisztánból, Irakból, Nigériából, Szomáliából, Ukrajnából. Sokan viszont a kilátástalanság és a szegénység elől menekülnek el, mint az oroszok, az albánok, a bangladesiek, a gambiaiak, a bosnyákok vagy a szenegáliak.

Nem kétséges, hogy a menekültválságnak csak az vethet véget, ha rendet lehet teremteni azokban az országokban, ahonnan elindulnak a migránstömegek.

Magyarország nem cél-, hanem tranzitország, de mivel nálunk húzódik a schengeni határ, kétségtelenül hatalmas nyomás van rajtunk. Ezért került sor a déli határon a kerítés építésére, létesülnek befogadó állo-

mások az ország több pontján és a fővárosban is.

De hatalmas nyomás van az egész Európai Unión, vezetői a menekültkérdést tartják jelenleg az egyik legsúlyosabb problémának. Naponta folyamatosan lehet tájékozódni arról, hogy mi történik nálunk, illetve a többi érintett országban.

A napra kész tájékozódás tehát elengedhetetlen ahhoz, hogy a tanítványaink által felvetett kérdésekre válaszolni, a problémákra reflektálni tudjunk.

Hogyan lehet erről a kérdésről beszélni?

Ez nyilván függ a tanár szándékaitól, pedagógiai céljaitól, tanítványai érettségi szintjétől, érdeklődési körétől. Fiatalabb gyerekeknél a jelenség szintjén foglalkozunk a kérdéssel,

a nagyobbaknál már helyük van az elmélyültebb beszélgetéseknek, vitáknak is. Megkérdeztem néhány osztályfőnököt, hogy ő miként fogna hozzá a probléma feldolgozásához a saját osztályában.

„Beszélni kellene róla, de nagyon nehéz. Sajnos van az osztályomban pár 'nehéz fiú', akik igen szélsőséges nézeteket vallanak ez ügyben (is), és persze nagy befolyással vannak a többiekre. Szóval a kihívás adott... Arra gondoltam, talán vita keretében kellene feldolgozni a témát – épp az előző tanévben részt vettem egy 'Disputa'-továbbképzésen. De ennél tovább még nem jutottam. Egyelőre! Talán szövegértés- és szóbeli kifejező-készség-fejlesztés köntösébe öltöttem galád pedagógiai céljaimat, mint általában. Persze nem titkolnám, hogy végül vélemények ütköztetése a cél. De előtte kéne anyagot gyűjteni, amiből előzőleg tájékozódunk, felkészülnek. De ezt még finomítani kell, mert sokan zsigerből elutasítják a kérdést, ha nem készítem elő rendesen. (Ami pedig a legrosszabb – ha a tanárok között lenne vita erről a kérdésről, szerintem a megosztottság nem lenne kisebb...) De nálunk szerintem még messzebből kéne indulni. Sajnos a tanítványaim egy része azt gondolja, a menekülteket zsidók és amerikaiak pénzelik, hogy elvegyék tőlünk az országunkat... Szóval valahogy rendet kéne tenni a fejekben, hogy vitatkozhassunk, de még nem tudom, hogy kezdjek hozzá.”

(S. B., középiskolai magyartanár)

„A Disputa keretét fel lehetne használni csoportos vitára. Például érveket és ellenérveket gyűjteni egy, a saját településünkön létesítendő befogadó állomásról (ezzel kapcsolatban több megtörtént esetről is lehet anyagot találni.). A két csoport azután pro és kontra érveket gyűjthetne az állomás létesítésével kapcsolatban. Azt hiszem, hogy nagyon komolyan elő kellene készíteni a munkát, hogy ne csak az ellenérvek legyenek erősek.

Vajon miért van szükség ezekre az állomásokra? Miért nem lehet beleenyugodni abba, hogy a többség elutasítja ezt? Talán a közelmúlt példái lehetne feleleveníteni, hiszen bárkivel előfordulhat, hogy bizonyos helyzetekben menekülnie kell. A második világháború idején vagy az 1956-os forradalom utáni megtorlás időszakában sok honfitársunk menekült el az országból, keresett új hazát magának. Nem véletlen, hogy a világnak szinte minden pontján találhatóak magyarok, akik hazájuk elhagyására kényszerültek. Példákat lehetne gyűjteni erről az irodalomból vagy családtörténetekből.”

(T. I., általános iskolai történelemtanár)

„Az valóban nem jó, hogy az embereket riogatják a menekültekkel, és így csak erősödik az előítéletesség. Azt hiszem, hogy például az a történet, amikor a fiatal lányt megverték a menekültnek hitt félvér barátja miatt, elgondolkodtathatja még a legelvakultabb gyűlölködőket is. Az az ötletem támadt, hogy szerepkártyákat csinálunk ehhez a történethez: a megvert lány, a barátja, a testvére és a támadó számára, és eljátszatom az esetet. Ki mit gondolt, érzett közben, miért kerülhetett sor egy ilyen eseményre?”

(D. K., általános iskolai magyartanár)

„Azt hiszem, hogy a pozitív eseteket kellene összegyűjteni. Például amikor az afgán fiú megmentette a vérző hajléktalan életét. Elég extrém történet, de rengeteg tanulsága van. A hajléktalan férfi elkeseredett dühében belevágott egy üvegajtóba, súlyos vérzését egy 16 éves afgán (menekült) fiú mentette meg, aki a segélynyújtást háborús helyzetben tanulta. Mi mindenről lehet itt beszélni? A hajléktalan magyarázható kétségbeesésétől kezdve a fiú ösztönös segítőkészségén keresztül egészen a szörnyű háborús élményekig. Arról, hogy 'íszonyú a kísértés a jóra' (Brecht).”

(Sz. J., középiskolai némettanár)

Indul az új tanév, és a migránskérdés, mint már említettem, nem megke-

rülhető az iskolában sem. Ha pozitív tapasztalataik, problémáik, kérdéseik vannak a témával kapcsolatban, írják meg nekünk. A pozitív tapasztalatokat szívesen közreadjuk, hadd okuljanak mások is belőlük, a felmerülő kérdésekre segítünk választ, a nevelési problémákra megoldást találni.

Szekszárdi Júlia

AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK ORSZÁGOS SZAKMAI

EGYESÜLETÉNEK (OFOE) ELNÖKE

osztalyfonokok@gmail.com

www.osztalyfonok.hu

Az EMMI oktatást szervez a menekült gyermekeknek

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma azt a feladatot kapta a kormánytól, hogy szervezze meg a menekültek gyermekeinek oktatását – mondta Balog Zoltán miniszter az MTI-nek augusztus 19-én Budapesten.

„Magyarország és Európa határait meg kell védeni. Felelős döntést kell hozni arról, hogy ki az, akit be tudunk fogadni, és ki az, akit nem. De ezután a döntés után azoknak, akiket befogadtunk, minden segítséget meg kell adni, hogy otthonra találjanak Magyarországon. Különösen a gyermekeknek, akiknek meg kell adni az iskolai nevelést, a magyar nyelv és kultúra megismerésének lehetőségét” – tette hozzá a miniszter.

Balog Zoltán szerint aki úgy jön hozzánk, hogy segítséget kér, és a magyar hatóságok – remélhetőleg tisztességes – döntéseként befogadást nyer, annak minden segítséget meg kell adni. A befogadottakra aztán úgy kell tekinteni, mint a „sajátjainkra”, különösen ha gyermekek – fűzte hozzá a miniszter.

Forrás: MTI

Tanulóállomások és mentorálás

Duális szakképzés az Audinál

A duális szakképzés irányába induló fejlesztések sok kérdést felvetnek. A győri Audi Hungaria Motor Kft.-nél már 14 éves gyakorlata van ennek az oktatási megoldásnak, és számukra sikeresnek bizonyult, erről is beszél **dr. Knáb Erzsébet**, a cég személyügyekért felelős ügyvezető igazgatója.

mi Mióta vannak jelen a hazai szakképzés támogatásában?

Dr. K. E.: Már a vállalat alapításakor alapvetés volt számunkra, hogy a helyi oktatási intézményekkel együttműködve, tudatosan és proaktívan tevékeny részt vállaljunk munkaerő-utánpótlásunk biztosításában. Azóta eltelt 21 esztendő, munkatársi létszámunk folyamatosan nőtt, mára több mint 11 400 munkatársat foglalkoztatunk. Vállalatunknál 2001-ben hívtuk életre a duális szakképzés rendszerét, amelyet német minta alapján honosítottunk meg. Ennek keretében a város szakképző intézményeivel közösen valósítjuk meg a fiatalok képzését. A diákok az iskolákban elsajátított elméleti ismereteket az Audi Hungariánál ültethetik át a gyakorlatba, ahol a legmodernebb technológia áll a rendelkezésükre. Jelenleg 11 szakmában évente 250 szakmunkástanuló tanul vállalatunknál. 2001 óta több mint 1700 fiatal szerezte meg szakmáját az Audi Hungaria duális szakképzési rendszerében.

mi Az új kihívásokra hogyan készülnek, milyen stratégiájuk van?

Dr. K. E.: A képzett munkaerő elengedhetetlen feltétele vállalatunk sikeresség-

gének, ezért személyügyi stratégiánk meghatározó eleme munkaerő-utánpótlásunk képzése, legyen szó a duális szakképzési rendszerünkben tanuló szakmunkástanulókról vagy a Széchenyi István Egyetemen az Audi Hungaria Karon tanuló mérnökhallgatókról. Ennek érdekében számos kezdeményezést hívtunk életre, többek között teszünk azért, hogy a duális szakképzés rendszere egyre inkább teret nyerjen a magyar oktatási rendszerben, és vonzóvá váljon a pályaválasztás előtt álló fiatalok számára. Ennek érdekében gyakorlati oktatóközpontunkat folyamatosan bővítjük, éppen néhány hónapja adtunk át egy új, a legmodernebb technológiával felruházott CNC oktatóműhelyt. Emellett a gyártási területekbe illesztett, jövőbe mutató tanulóállomások teszik lehetővé, hogy az autóipari szakmákat választó fiatalok a legmodernebb körülmények között sajátíthassák el a szakma fortélyait. Természetesen ugyanez vonatkozik a felsőoktatásban tanuló hallgatókra, nekik is vonzó körülményeket teremtünk mind az együttműködő egyetemek tanszékein, mind vállalatunk gyakornoki helyein. Mindent megteszünk azért,

hogy továbbra is az ország legvonzóbb munkáltatója legyünk, hiszen hosszú távú sikerünk kulcsa a képzett munkaerő. Emellett azonban nemcsak a jövő munkatársainak képzését tartjuk szem előtt, hanem a munkatársaink folyamatos továbbképzése is alapvetés számunkra. A tavalyi évben közel 5400 szakmai és nem szakmai tréningen vettek részt munkatársaink, ami 2,8 tréningnapot jelent munkatársanként évente.

mi Mik a tapasztalataik az iskolák részéről, hogyan tudnak együttműködni, milyen anyagi és emberi együttműködési keretek között? A szakképzési hozzájárulás terén bekövetkezett változások, a pályázati források megváltozása, illetve a fenntartóváltás milyen helyzetet teremt az iskolák és Önök között?

Dr. K. E.: A partneriskolákkal történő folyamatos és gördülékeny együttműködés és kommunikáció alapvető feltétele a minőségi duális szakképzésnek. A tanulmányi versenyeredmények, a beiskolázási adatok is jól mutatják a meglévő közös együttműködésünk

Fotók: Audi Hungaria Motor Kft.

eredményeit. Természetesen mi is figyelemmel kísérjük a változásokat, és a fenntartó igényeit is beépítjük folyamataink kialakításába. A képzés magas színvonalának érdekében elengedhetetlen a szakképző iskolák zavartalan működése, amely területen még látunk fejlődési potenciált. Ezért nagyon szorosan együttműködünk mind a szakmai szervezetekkel, mind a törvényi háttérteremtő intézményekkel és hatóságokkal.

mi Mit várnak el Önök az iskoláktól, a diákoktól? Hogyan látják a mai, ún. Z-generációs (tinédzserkorú) fiatalokat motivációs, együttműködési, tanulási és munkavégzési kompetenciák tekintetében?

Dr. K. E.: A partneriskoláinkkal meglévő 14 éves együttműködésünk során minden fél megismerte egymás értékrendjét és elvárásait. A folyamatos fejlődés és tanulás azonban itt is alapkövetelmény, melyben társakra találtunk. Tanulóink számára már a gyakorlati képzés kezdetén egyértelművé tesszük, milyen célokat tűzünk ki a képzésükben, milyen együttműködésre, értékelési rendszerre számítsanak, emellett milyen kötelezettségeket vállal az Audi Hungaria gyakorlati képzőhelyként. A szakoktatói szerep ma már nem merül ki a hagyományos „tudásátadásban”: trénerünk felkészültek rá, hogy a szakmai ismeretek átadása mellett egyéb, nem szakmai kompetenciákat is képesek legyenek fejleszteni, ami azt jelenti, hogy otthon vannak a mentorálás, coaching, tanulástámogatás, önálló tanulásra nevelés, heterogén csoportok oktatási metódusainak, eszköztárának alkalmazásában is. Ebben látjuk tanulóink – akár individuális – fejlesztésének jövőjét, melyek megfelelő válaszok a generációs sajátosságok által felmerülő kihívásokra.

mi Vannak internetes tudásfelmérők, profi mobil applikációk, amelyek az oktatást szolgálják. Milyen szerepük van Önöknél a digitális eszközöknek? Mik a terveik ezzel kapcsolatban, milyen fejlesztéseik vannak?

Dr. K. E.: Az Audi Hungaria neve összekapcsolódik az innovatív termékekkel és technológiákkal. Ma már az oktatásban, képzésben is elengedhetetlen a korszerű, többféle médiumra építő módszerek alkalmazása a tanulók figyelmének megragadása és fenntartása érdekében. Ezek a technológiák életünk részévé váltak, és a munka világában is egyre jellemzőbb a használatuk. A modern technológiák megjelennek a tanulóink kiválasztási módszereiben és a képzésük során is használjuk ezeket. Biztos vagyok benne, hogy a jövőben még nagyobb teret nyernek ezek a technológiák a fiatalok képzésében.

mi A szakképzésben részt vevő pedagógusok felkészítésében milyen szerepet játszanak?

Dr. K. E.: Az Audi Hungariánál 20 főállású szakoktató dolgozik a szakképzésben, akikkel szemben alapkövetelmény a folyamatos szakmai és módszertani-didaktikai fejlődés. Partneriskoláink szakmai tanárainak, osztályfőnökeinek egy együttműködési-képzési programot dolgoztunk ki, mellyel jelölést kaptunk a 2014-es Szakképzési Díjra. A szakoktatóinknak lehetőséget biztosítunk, hogy a helyszínen ismerhessék meg az oktatóközpontunkban, tanulóállomásainkon és a termelési területeinken zajló képzések tartalmát és környezetét, megismerkedjenek termelési rendszerünk alapvető elveivel és folyamataival, illetve szakmai továbbképzésekre is lehetőséget kínálunk.

A programon keresztül az oktatók betekintést kapnak az általuk oktatott szakmák valós, üzemi gyakorlataiba, emellett szakmai kapcsolati hálójukat is bővíthetik.

mi Hogyan látják az autógyártáshoz köthető szakmacsoportban elért eredmények folytatásaként a közeli és távolabbi jövőt e téren?

Dr. K. E.: Nagyon sikeresnek ítéljük meg a duális szakképzési rendszerünk elmúlt 14 évét, amit tanulóink sikeres vizsgái és a különböző országos versenyeken elért kiváló eredményeik is bizonyítanak. Egykori szakmunkástanulóink mára az Audi Hungaria csapatának fontos tagjai, hosszú távú munkahelyeket biztosítunk számukra, vonzó fejlődési lehetőségekkel. Szakképzési rendszerünk is állandóan fejlődik, bővítjük a kapacitásainkat, és oktatási infrastruktúránkat is a legmagasabb technológiai szinten tartjuk. Mára az autógyártás Magyarországon egyik meghatározó iparágává nőtte ki magát, így a jövőben is szükség lesz jól képzett autógyártási szakemberekre. Véleményem szerint jó után haladunk, hogy az ipar és az oktatás együttműködésének eredményeként felkészült, a piac igényeinek megfelelő, azonnal bevethető szakemberek lépjenek be a munkaerőpiacra. Ez egyben az Audi Hungaria célja is, továbbra is elkötelezett támogatói vagyunk a duális szakképzés fejlesztésének és elterjesztésének. •

Fülöp Hajnalka

Létrejöttek a szakképzési centrumok – mi változott?

Milyen változások léptek életbe a szakképzésben részt vevő iskolákban? Milyen feladatokat oldottak meg és mi vár még rájuk? Miként változik a pedagógusok helyzete? Az iskolák gazdasági és szakmai helyzetének alakulásáról és a várható további átalakításról is szólnunk. A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) Sajtó és Kommunikációs Titkárságának válaszait közöljük.

mi „A Szakképzési Centrumok vezetőinek elő kell készíteni az induló tanévet. Kiemelt feladatként a következő tanév pedagógiai programjával, a tantárgyfelosztással, a centrumok és tagintézményeik alapvető dokumentumaival: szervezeti és működési szabályzat, házirend, gazdálkodási szabályzat stb. kell foglalkozniuk.” – írták 2015. július közepén. Ezekhez a feladatokhoz milyen segítséget kértek, illetve kaptak a centrumok vezetői, mi jelentette a legnagyobb kihívást, mik voltak a legfontosabb szempontok az átalakításnál? Milyen határidővel kell ezeknek elkészülni, és milyen egyeztetésekre került vagy kerül majd sor a pedagógusközösségekben, illetve iskolai szervezeteken belül, mit tervez ezzel kapcsolatban az NGM?

NGM: A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal – NSZFH (továbbiakban Hivatal) valamennyi szakképzési centrum (továbbiakban: centrum) főigazgatójának minden segítséget megad a következő tanév szakmai előkészítésében. Megtörtént a két alapvető dokumentum, a Hivatal, illetve a centrumok szervezeti és működési szabályzatának (továbbiakban: szabályzat) összeállítását segítő sablon kidolgozása, melynek alapján valamennyi centrum szabályzata napokon belül megjelenik. Mindezek között előfordulhatnak kisebb eltérések, melyek egy adott terület képzési szerkezetéből és egyéb adottságaiból természetesen is következnek. Ezen szakmai dokumentumok összeállítását széles körű szakmai egyeztetés előzte meg: a Hivatal valamennyi főigazgatót megke-

Egyre több fiatal vár a szakképzésbe

reste, akik a tagintézmények vezetőivel folytattak tárgyalásokat. Az új SZMSZ-ek megjelenéséig a korábbi szakmai dokumentumok vannak érvényben, így a következő tanévet előkészítő munkálatok zavartalanul folyhattak.

mi „Kiemelten fontos a 2015. év második félévi költségvetésének elkészítése, hiszen a centrumok önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek, ez új fejlemény a hazai közoktatás történetében. Az NSZFH-val és az NGM-mel együttműködve el kell készíteniük a 2016. költségvetési évre vonatkozó költségvetésüket.” – olvasható az NGM július közepi anyagában. Milyen arányban változnak a centrumok költségvetési keretszámai, mik lesznek a főbb tendenciák, pl. fejlesztések, IKT-eszköz és környe-

zeti bővítések? A létrejövő nagyobb önállóságot mennyire követik a nagyobb költségvetési keretek?

NGM: Tekintettel arra, hogy a létrejött centrumok – önálló költségvetési szervként – önálló előirányzattal és kötelezettségvállalással rendelkeznek, ezért az új fenntartói struktúrában a korábbiakhoz viszonyítva lényegesebben nagyobb gazdasági mozgástér nyílt meg számukra, mely elsősorban a napi működést és a fejlesztési beruházások rugalmasabb megvalósítását segíti elő. Intézményeik folytathatnak – főleg az iskolai rendszeren kívüli államilag támogatott felnőttképzésben – árbevétel eredményező tevékenységet. Az ebből befolyó összegek hozzávetőleg 80%-os arányban a hatékonyabb és koncentráltabb forrásfelhasználás érdekében az intézményeknél maradnak.

MI A pedagógus szakképzési élet-pályamodellben milyen változások lépnek érvénybe az új tanévben? Hogyan segíti a tárca a pedagógusok szakmai előrelépését, pl. a duális képzésben való részvételre való felkészítéssel, egyéb pedagógus-továbbképzési lehetőségekkel?

NGM: A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény legutóbbi módosítása megteremtette annak lehetőségét, hogy a szakképzésben oktató szakemberek szakirányú szakmai posztgraduális végzettség megszerzésével is előreléphessenek a pedagógus-életpálya következő, Pedagógus II. fokozatába. Ezen túlmenően a törvénymódosítás biztosítja a kormány számára, hogy a szakképző iskolákban tanító gyakorlati oktatók besorolására és előmenetelére vonatkozó részlet-szabályokat is kidolgozzuk, így ezen új rendelkezések hatása az elkövetkező időszakban fokozatosan jelenik meg a pedagógus-életpálya rendszerben. A duális képzés kiszélesítésében nemcsak a gazdálkodó szervezetek-nél folyó gyakorlati képzés arányának növelését kell elérni, hanem a képzés színvonalának folyamatos emelése is kívánatos. Itt elsősorban a vállalati szakemberek támogatott továbbképzése, a mestervizsga megszerzésének jelentősége kerül előtérbe. Ugyanakkor e téren is hangsúlyos szerepet kapnak a szakképző iskolai tanárok, tekintettel arra, hogy a jellemzően az iskolai keretek között zajló gyakorlati alapozó képzés meghatározó módon befolyásolja a későbbi, valós gazdasági körülmények között folyó gyakorlati képzés hatékonyságát, eredményességét. Ezért fokozott együttműködésre is szükség van a szakképző iskolák és a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezetek között. Továbbra is kiemelt figyelemmel kezeljük és minél szélesebb kör számára kívánjuk elérhetővé tenni a pedagógus-továbbképzési lehetőségeket. A fenntartóváltást megelőzően megkötött, tanulmányi szerződések alapján elkezdett képzésekre vonatkozó kötelezettségeket a szakképzési centrumok is vállalják, így a tagintézményekben oktató kollégák

eredményesen befejezhetik megkezdett tanulmányaikat. A szakképző intézmények aktívak az európai uniós külföldi szakmai gyakorlatokra, cse-reprogramokra, szakmai tanulmányutakra vonatkozó mobilitási projektek megvalósításában. Ezen projektek többnyire tartalmaznak pedagógusoknak, szakoktatóknak szóló szakmai felkészítést vagy képzést. A képzések hossza és szakmai tartalma változó, általában 30–60 órás, többnyire módszertani felkészítésekre, jó gyakorlatok bemutatására vonatkoznak. Célunk továbbá az is, hogy a szakképzési centrumok kihasználják az Oktatási Hivatal keretén belül működő Pedagógiai Oktatási Központok által meghirdetett szakmai továbbképzéseket is.

MI Lehet-e már tudni, hogy hol és mikor lesz tudásmegosztó fórum, road-show, műhelymunka vagy egyéb konferencia a szakképzés átalakításáról?

NGM: A nyár folyamán a Hivatal a centrumok főigazgatóival, valamint általuk a tagintézmény-vezetőkkel legalább négy alkalommal szervezett szakmai műhelyeket, illetve országos szintű értekezleteket. Továbbá a Hivatal a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából az elmúlt tanévhez hasonlóan Országos Szakképzési és Felnőttképzési Tanévnyitót szervezett, melyre meghívást kaptak az intézményvezetők mellett a szakképesítésért felelős tárca és az érdekelt szervezetek képviselői is. A rendezvény a kezdődő tanév legfontosabb feladatairól és a szak- és felnőttképzés aktuális kérdéseiről adott tájékoztatást 2015. augusztus 28-án Pécsen a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban.

MI Milyen tanévkezdésre számítanak az NGM-nél a szakképzés terén, milyen változásokkal számolhatnak a pedagógusok és intézményvezetők a szeptemberi indulás után?

NGM: A centrumokba integrált szakképző intézmények a szakmai önállóságuk mellett gazdálkodási önállóságot, a szervezeti egységként működő iskoláik pedig részleges gazdálkodási

önállóságot kaptak, ami nagyobb felelősséget jelent, ugyanakkor motivációs lehetőséget is ad a szakmai feladatok minél eredményesebb megvalósításához és a folyamatos napi működésük fenntartásához. Mindez lehetőséget teremt a szakképzésben dolgozó pedagógusoknak és intézményvezetőknek a hatékonyabb, zökkenőmentes munka-végzéshez.

MI Milyen elvárásai vannak az idei tanévben a duális szakképzésben résztvevők száma, a szakképzésbe jelentkező általános iskolások száma, a szakgimnáziumok létrejötté terén?

NGM: Az élethosszig tartó tanulás ma már mindenki számára követelmény, ha a munkaerő-piaci aktivitását fent kívánja tartani. Ezért fontos célunk a közeljövőben az állami fenntartású szakképző intézményekben folyó felnőttoktatás megerősítése, amihez az újonnan létrejövő centrumok a megfelelő bázissal rendelkeznek. Ezen – alapvetően – állami szakképzési feladatot jelentős részben nem állami fenntartók látták el a korábbi években. A duális képzési forma kiterjesztése érdekében szeretnénk a továbbiakban is bevonni minél több gazdálkodó szervezetet a gyakorlati képzésbe, ami várhatóan növeli a tanulószereződéssel rendelkező tanulók számát is. Az elmúlt kormányzati ciklusban bevezetett intézkedéseknek köszönhetően a szakképzés már nem „zsákutcás” képzés. A szakképzési intézményrendszer jelenlegi átalakítása, ami kétségtelenül mérföldkőnek számít a szakképzés presztízse helyreállításának folyamatában, eredményeink szerint több, 9. évfolyamon továbbtanulni szándékozó tanulólétszámot eredményez. A képzési szerkezet kialakításában lényeges, hogy a továbbiakban ne csak a gimnázium és a szakközépiskola (a 2016/2017-es tanévtől szakgimnázium) predesztináljon felsőfokú tanulmányokra, hanem 2 év érettségire történő felkészítés után a szakiskolai (az új rendszerben szakközépiskolai) diákok is érettségi bizonyítványt szerezzenek. •

Fülöp Hajnalka

Hogyan lehet relaxálni az iskolában?

Munka után édes a pihenés... A címmel nem a nyári vakációra utalnék, bár kétségtelen, hogy ez az időszak a legpihentetőbb diákok és pedagógusok számára egyaránt. De vajon év közben van-e erre lehetőségük a tanulóknak iskolai kereteken belül?

Fotó: Pexels

A 2013-ban elfogadott Nemzeti Alaptantervben szerepel a relaxáció és meditáció tanítása, amit a testnevelés-órákon kell megvalósítaniuk a pedagógusoknak. Az ötlet dr. Bagdy Emőke professzortól, a Magyar Relaxációs és Szimbólumterápiás Egyesület elnökétől származik. A pszichológus egy olyan programot dolgozott ki, amelyben a feladatok és a gyakorlatok az adott korosztály fejlettségi szintjéhez igazodnak. A keretek adottak, a megvalósítás a testnevelés tantárgyat tanító pedagóguson és a diákok motivációján, aktivitási szintjén múlik.

A mindennapos testnevelés része

A mindennapos testnevelés szerves részét képezi a relaxáció és a tudatos pihenés, mert ezáltal a tanulók jobban tudnak koncentrálni, és hatékonyabban birkóznak meg az iskolai feladatokkal.

Úgy vélem, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknél kiemelt jelentőségű ez a terület. A nyugalmi testhelyzetben történő gyakorlat alkalmas arra, hogy a gyermek önmagára figyeljen, kizárja a zavaró külső ingereket, és a saját testében zajló folyamatokra koncentráljon.

Csendkirály

Az óráimon heti rendszerességgel alkalmaztam, illetve kollégáim is alkalmaztak olyan pihentető játékokat, amelyek segítik a gyermekek belső nyugalmát megtalálni. Ilyen például a Csendkirály nevű játék, ami megteremtette a relaxációhoz szükséges csendet. Fontos, hogy a test és a beszéd feletti kontroll kialakuljon a gyermeknél, és egyszerre is tudja azt alkalmazni. Az órák során általában 2-3 percig tudták megtartani a fekvő testhelyzetet, ezután mozgolódni, beszélgetni kezd-

tek. Ha a gyermek egyáltalán nem tudott feladathelyzetben maradni, nem erőltettem, mert esetleg az ellazulás helyett feszültség is keletkezhet benne.

Tiniknek: zenére lazítás

Felső tagozatos gyermekeknél gyógytestnevelés-órákon alkalmaztam a pihentető gyakorlatokat zenei aláfestéssel. Hangsúlyoztam a kezdetektől, hogy nem az a cél, hogy elaludjanak, hanem hogy ébren tudjanak pihenni. Háton fekvé, csukott szemmel próbálták ellazítani a testüket. Minden tanuló máshogy viszonyult a relaxációs szituációhoz, egyeseknek könnyen ment, és egyből el tudtak lazulni, másoknak nehezebben, volt, aki zavarba jött, és próbált kibújni a „feladat” alól. Az óra-vezetés stílusát igyekeztem az egyéni képességekhez igazítani, hogy egy tanulót se érjen kudarccélmény. Elsődleges szempontom volt, hogy megszeresse a tanuló a pihenést, és ne büntetésként élje meg. Saját tapasztalataim alapján úgy gondolom, hogy a relaxáció beépítése az alaptantervbe innovatív és ötletes kezdeményezés volt, mert színesíti a testnevelésórákat. A többségi iskolák mellett speciális iskolában is megvalósítható, nem igényel különleges eszközöket. Sajátos nevelési igényű gyermekeknél fejlesztési területként is megjelenik, mert elősegíti a tanulási folyamatokat, fejleszti a gyermek testsémáját, és jótékonyan hat a kognitív funkciókra. •

Kovács Rebeka

GYÓGYPEDAGÓGUS-GYAKORNOK, BUDAPEST
XXI. KERÜLETI MÉSZÁROS JENŐ SPECIÁLIS
ÁLTALÁNOS ISKOLA